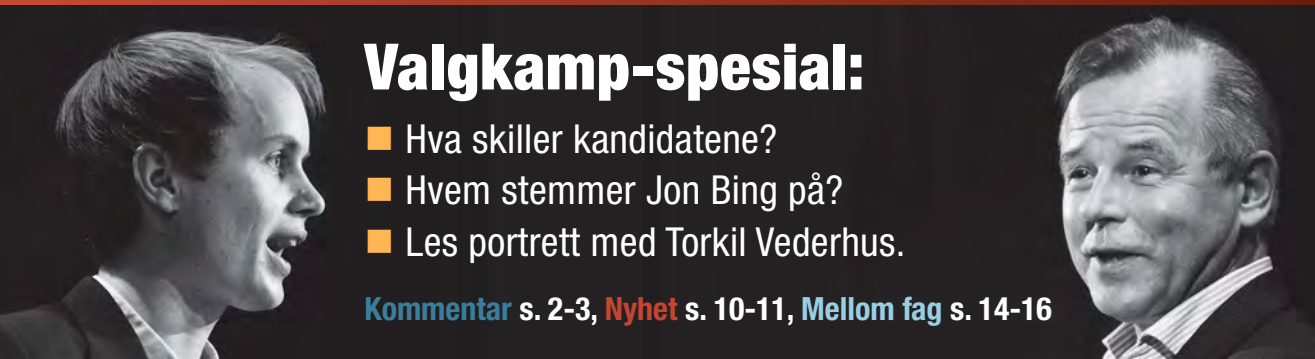




Valgkamp-spesial:

- Hva skiller kandidatene?
- Hvem stemmer Jon Bing på?
- Les portrett med Torkil Vederhus.

Kommentar s. 2-3, **Nyhet** s. 10-11, Mellom fag s. 14-16



14 sider magasin:

Reportasje:
Arvelige studier

Quiztest: Samfunnet

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 67, utgave 11 | www.universitas.no | onsdag 10. april 2013

ISLAM NET UTESTENGT AV UIO:

“Ledelsen driver politisk sensur

■ John Peter Collett mener UiO-ledelsen har bøyd av for populistisk press.

■ – På 70-tallet fikk selv de som ville henge folk fra lyktestolper, ha studentforeninger, sier historieprofessoren.

Nyhet, side 4 og 5

FOTO: HELLE GANNESTAD

STUDERE FOTOKUNST?
HELTID & DELTID
SØKNADSFRIST 15. APRIL
OSLOFOTOKUNSTSKOLE.NO

OSLO
FOTO
KUNST
SKOLE

redaktør: **Emma Tollersrud**
emma.tollersrud@universitas.no 911 23 791

redaksjonsleder: **Øyvind Gallefoss**
oyvind.gallefoss@universitas.no 980 03 342

fotosjef: **Helle Gannestad**

desksjef: **Benjamin Edward Oliver**

nettredaktør: **Heljar Havnæs**

magasinredaktør: **Peder D. Stabell**

MENINGER

En voksende PR-mur

Ivårt Land kom det nylig fram at kommunikasjonsstabene i statstilknyttede virksomheter består av over 1100 medarbeidere. Det er nå fire ganger så mange kommunikasjonsmedarbeidere som journalister, ifølge avisen. Det er et resultat av utviklingen i Medie-Norge: Det er flere stemmer, flere arenaer og mer bredde enn tidligere, men også høyere krav til hurtighet. Svarene skal komme kjapt, og utålmodige journalister har ikke tid til å vente på at travle ledelser og mediesky ansatte skal svare.

Parallelt vokser også studietilbudet og antall studenter som sikter seg inn på en jobb i PR-bransjen. Tilbudet har vokst markant de siste årene, ikke bare på Markedshøyskolen og BI, men også på UiO og HiOA de siste årene. Det er gjerne PR-byråene og kommunikasjonsmiljøene som er blant de flinkeste på rekruttering og opptak av nyutdannede. For nyutdannede journalister og medievitere er tilbudet attraktivt fra en bransje som gjerne tilbyr bedre arbeidsvilkår, mer stabilitet og større rom for kreativ utfoldelse enn den trange journalistbransjen.

At et økende antall studenter utdanner seg innen kommunikasjon og får jobb i samme bransje er naturlig i vår tid, der en vanskelig kommer utenom mylderet av mediekanaler og -arenaer. Mer utdanning bidrar til en nødvendig profesjonalisering og samordning i bransjen, med klare retningslinjer. Men også etikken bør inn på pensum på PR-linjene.

De vordende talentene bør tenke seg om før de hopper ut i PR-jungelen. Gjør det informasjon og tjenester lettere tilgjengelig og avstanden mellom makten og menigmann kortere, er det av det gode. Men det er også grunn til å frykte at en mur av kommunikasjonsmedarbeidere snarere bidrar til å tette igjen den kanalen. Problemet oppstår dersom det etableres et tykkere, mer ugjennomtrengelig lag rundt sentral forvaltning og mektige politikere. Ikke bare kan det bidra til å øke hemmeligholdet, men det kan gjøre det vanskeligere å avsløre det. Mens stadig færre av journaliststudentene får realisert sitt ønske om å grave og avsløre, ender stadig flere av kommunikasjonsstudentene med å tildekke.

Resultatet er at vi får et demokratisk underskudd. Når alt handler om språk og innpakning, må også evnen til kritisk tenkning og etisk bevissthet både blant framtidens vakthunder og budbringere rustes opp.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Hva skal vi med et rektorvalg hvor få vil velge og færre vil velges?

Demokrati-bløffen

KOMMENTAR

Axel Geard Nygaard,
omverdenredaktør



Problemet er at Ottersens motkandidat neppe er så mye bedre. Da 24-årige Torkil Vederhus lanserte sitt kandidatur var den umiddelbare reaksjonen fra flere hold at han er for ung. Vederhus har utvilsomt overrasket positivt og vist seg som en reflektert og kunnskapsrik debattant. Enhver velger bør likevel være urolig for om Vederhus vil ha den nødvendige autoriteten for å lede dekaner og professorer som kan være flere tiår eldre enn ham selv. Man sitter igjen med følelsen av at det handler om å velge det minste av to onder.

Vi er i innspurten av årets rektorvalg ved UiO. Rektor Ole Petter Ottersen holdt i siste rektordebatt en flammende appell om viktigheten av å stemme i valget. Likevel er det vanskelig ikke å bli apatisk når valget gjennomføres på en udemokratisk måte.

Den sittende rektor Ottersen har i valgkampdebattene vist noen svært usympatiske sider av seg selv. Til tider har han tatt i bruk drøye hersketeknikker mot sin motstander. Nedlatende kommentarer og forsøk på latterliggjøring har gjort debattene til tider pinlig å bevitne. Hvis Ottersen ikke engang klarer å oppføre seg sivilisert under en offentlig debatt, hvordan er det da å jobbe under ham til daglig? I tillegg har rektoratets håndtering av Internt handlingsrom-reformen i beste fall vært klønete, og har ført til at mange administrativt ansatte føler seg overkjørt. Dette gjør det umulig ikke å trekke Ottersens lederegenskaper i tvil.

«At det er to dårlige kandidater i år, trenger ikke være et tegn på et svakt demokrati»

At det er to dårlige kandidater i år, trenger ikke være et tegn på et svakt demokrati i seg selv. Men dessverre er ikke dette første gang det er få kandidater som stiller til valg på det som burde være en av Norges mest ettertraktede lederstillinger. Faktisk har tre av de siste fem rektorvalgene kun hatt to kandidater.

Når det ikke er flere som ønsker å lede Norges viktigste kunnskapsinstitusjon, bør folk spørre seg om det er nettopp valgordningen som skremmer vekk kvalifiserte personer. Det er nok ikke alle søkere som kan tenke seg å måtte gå gjennom en månedslang valgkamp, uten å vite om du i det hele tatt får jobben til slutt. I tillegg er det grunn til å tvile

ØYEBLIKKET

av Øystein Grønvold



Krig: Med puter. I Vigelandsparken.



Kjølig: Ole Petter Ottersen og Torkil Vederhus har møttes til flere debatter i løpet av valgkampen. Forholdet dem i mellom har framstått som dårlig.

ARKIVFOTO: HELLE GANNESTAD

på om en valgkamp basert på polemiske debatter er den beste måten å vurdere en kandidats skikkethet til jobben som rektor.

Stemmevektninga i valget er også svært problematisk. Når studentenes stemmer bare teller 25 prosent, og de administrativt ansattes teller 22 prosent, er det i seg selv udemokratisk. Universitetets drøyt 3000 vitenskapelig ansatte teller 53 prosent, og har den klart største påvirkningskraften. De 27 000 studentene føler dermed at deres stemmer er av liten verdi. Når rektorvalget har et så stort demokratisk underskudd er det lite poeng i å tviholde på «demokratiet» bare fordi ordet høres fint ut.

Den lave valgoppslutninga er heller ikke noe sunnhetstegn. I 2009 var den totale oppslutninga for alle tre gruppene på 24 prosent. At så få bryr seg tyder på at velgerne ikke ser noen forskjell på kandidatene og derfor er likegyldige. De 76 prosent av velgerne som ikke brydde seg i forrige valg kan like gjerne telles som stemmer mot valget i seg selv. Det gir grunn til å spørre seg om det ikke er bedre å la et styre bestemme.

En prosess der styret tilsetter en rektor ut ifra flere søkere, slik det gjøres ved NTNU, er kontroversielt. En innvending er at studenter og ansatte vil miste noe av muligheten til å påvirke ansettelsesprosessen. På den

annen side har ansatte og studenter representanter i styret, som vil kunne ivareta deres interesser.

Det er uansett sannsynlig at flere vil søke en stilling hvis man blir vurdert på sine meritter og evner, i stedet for en prosess der populisme og personlighet har mest å si. Da NTNU tilsatte ny rektor i fjor høst, var det åtte søkere til stillingen.

Demokrati er et veldig fint ord å kaste om seg. Det bør fylles med reelt innhold om vi skal fortsette med rektorvalg.

axelgn@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

« – Du virker temmelig avslappet, rett foran valg og eksamen? Hva skal til for at du blir stresset?
– Da må jeg tenke, hm, jo! Jeg var barsansvarlig på en stor studentfest. Etter en time gikk vi tom for øl. Det var enormt stressende.

Han er alkoholiker! Det forklarer alt.
Hentet fra Aftenpostens intervju med Torkil Vederhus, «Studentopprør 2.0», 06.04.13

« Elever ved Sotra videregående skole synes det er vanskelig å velge studier.
– Velg med hjertet, men bruk hodet, råder karriereveileder.

Ja, vi skjønner hvorfor du har fått jobben som rådgiver i hvert fall.
Hentet fra saken «Det vanskelig studievalget», VestNytt 09.04.13

« Når du kommer ut i arbeidslivet er det mye å holde styr på. Da blir det problematisk for mange. Som student, derimot, har du oversikt over akkurat hvor mye du har på kontoen hver måned og hvor høye utgifter du har.

Det er ikke sant. Det stemmer bare ikke.
Hentet fra saken «Så mye tåler din økonomi», Dagbladet, 08.04.13

« – Ja, og etter at vi slo sammen de to store studentorganisasjonene Norsk Studentunion og Studentenes Landsforbund og etablerte NSO i 2010, har studentene fått en mer entydig og klar stemme, sier André Almås Christiansen, nestleder i NSO.

Det er ikke sant. Det stemmer bare ikke.
Hentet fra saken «Må de bo i penalet?», Aftenposten, 07.04.13

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden.

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

www.universitas.no

For oppdaterte studentnyheter.



MENINGER

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

BERGEN

STUDVEST

Det er bra at rektorvalgkampen hardner til, men kandidatene bør fokusere på å vise hva de står for heller enn å rakke ned på hverandre.

OXFORD



Thatcher was a momentous figure in British Politics, but for today's feminism, there was a lot left to be desired about 'Maggie'.

VOLDA



Som ekte Hedmarksjinte med L-er så tjukke at det å si «ridiculously difficult» faktisk er latterlig vanskelig, så er det ikke allti' like lett å gjørra seg forstått ta ælle dessa sunnmøringa. Skjønne du å je mene?

YALE



How many more cases of sexual violence will need to take place on our campus – and how many more made public – before Yale enacts more accessible, consistent and compassionate procedures?

TIPS OSS

tips@universitas.no

nyhetsredaktør: **Håkon Frede Foss**
haakonff@universitas.no 975 00 722

NYHET

Ny leder i NITO Studentene

VALG: Steinar Pedersen (22) ble mandag valgt til ny leder av studentorganisasjonen til Norges ingeniør- og teknologiorganisasjon, NITO Studentene. Det skriver NITO i en pressemelding.

– Jeg vil jobbe videre med å få utdanningsinstitusjonene til å innføre praksis som valgfag i utdanningene. Det er viktig at de skjønner hvor viktig praksis er for studentenes forståelse av yrket, sier Pedersen i pressemeldingen.

En annen viktig sak for NITO Studentene fremover, er at ingeniørutdanningene skal få mer penger fra staten.

– Vi må få økte midler til utdanningene. Vi må ha en politisk handlingsplan for å legge press på politikerne, sier Pedersen, som denne våren fullfører informasjonsteknologistudier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Glemte likestilling

NHH: Også ved Norges Handelshøyskole i Bergen avholdes det rektorvalg denne våren. Mandag ble det for første gang på 40 år arrangert debatt mellom skolens rektorkandidater. Ifølge studentavisen K7 Bulletin måtte rektorkandidat Victor Norman svare for hvorfor han ikke omtaler likestilling i sitt valgprogram.

– Vi er for bra vær i Bergen også, svarte han.

Ifølge studentavisen fremhevet Norman at i 2013 er likestillingsarbeid så selvsagt at det ikke burde være nødvendig å nevne.

Motkandidat Frøysten Gjesdal forklarte under debatten at han rett og slett hadde glemt å putte inn likestilling i sitt valgprogram, skriver K7 Bulletin.

Rektorvalget avholdes 24. og 25. april, og kommer i kjølvannet av en opprivende konflikt mellom skolens ledelse og de ansatte.

Nye SiO-navn

MERKEVARE: Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) endret navn på alle sine divisjoner fra og med forrige fredag. Når Oslo-studentene blir sultne, kan de nå kjøpe seg mat på SiO Mat og Drikke (tidligere Studentkafene). Studenter som vil bli fit, kan trene på SiO Athletics (tidligere Studentidretten).

Hjemløse studenter kan søke studentbolig hos SiO Bolig (tidligere Studentboligene), og syke studenter kan oppsøke SiO Helse (tidligere Studenthelsetjenesten). Rådløse studenter bør oppsøke SiO Rådgivning (tidligere Studentrådgivningen).

Hvis du pådrar deg barn, kan dette avleveres SiO Barnehage (tidligere Studentbarnehagene).

Formålet med navneendringen er at SiO skal bli en tydeligere avsender og et mer synlig merke overfor studentene.

Det skriver SiO på sine nettsider, SiO Internett.

Kritiserer UiO

UiOs avslag til Islam Net får kritikk fra flere hold. Historieprofessor John Peter Collett mener UiO bøyer av for populistisk press og utøver politisk sensur.

ISLAM NET

tekst: Eirik Omvik og Emma Tollersrud
foto: Helle Gannestad

Islam Net fikk før påske avslag på sin søknad om å bli studentforening ved Universitetet i Oslo (UiO). Årsaken er foreningens kjønnssegregerende praksis og holdningen til andre religiøse grupper og homofile, ifølge UiOs begrunnelse. De viser til UiOs serviceerklæring som «skal sikre et trygt og inkluderende læringsmiljø».

Historieprofessor John Peter Collett er kritisk til UiOs avslag.

– For meg ser det ut til at UiOs ledelse bøyer seg for et populistisk press og går vekk fra den holdningen som de tradisjonelt har hatt overfor studentforeningene, sier Collett til Universitas.

Han mener at Universitetet bruker Serviceerklæringen som et politisk sensurmiddel for å utestenge grupper som mener noe annet enn det som er politisk korrekt.

– Det virker som om universitetsledelsen ikke har mot til å holde på prinsipper som det burde være Universitetets oppgave å forsvare. Tidligere har UiO alltid forsvart studentenes fulle organisasjons- og ytringsfrihet.

Historiske paralleller

Professoren mener at det ikke burde være opp til Universitetet å mene noe om hvordan studentene organiserer seg.

– UiO skal selvsagt ikke støtte eller fremme ulovlig virksomhet. Så hvis UiO mener at dette er en kriminell forening, er de på trygg grunn. Men hvis universitetsledelsen benytter andre regler enn norsk lov for å avvise studentforeninger, forholder det seg annerledes.

Collett, som var redaktør av bokserien *Universitetet i Oslo* i 200 år, forteller at det på 1970-tallet var mange oppfordringer fra det øvrige samfunn om at Universitetet måtte gripe inn i studentenes aktiviteter, da både Chateau Neuf og Blindern var preget av politisk uro.

– UiO stod likevel på sitt. Selv



de mest ytterliggående organisasjonene fikk lov til å ha studentforeninger ved Universitetet, til og med de som sa at de stod for væpnet revolusjon og støttet terroristorganisasjoner i andre land.

– At Islam Net får besøk av predikanter som tar til orde for steining av homofile og frafalne, kan jeg ikke se er prinsipielt stort forskjellig fra at enkelte studentforeninger på 1970-tallet tok til orde for å henge kontrarevolusjonære i lykestolper. Og kjønnsdelte møter er ingen nyhet. Ta for eksempel Kvinnefronten på 70-tallet. Tror du jeg kunne møtt opp på et av deres møter?

Rektor Ole Petter Ottersen viser til tidligere uttalelser han har gitt i forbindelse med Universitas' deking av saken. I en e-post skriver han at kritikken ikke endrer deres standpunkt i saken.

Virker isolerende

– UiOs avgjørelse er problematisk. Man bør ha vide rammer for hva man har lov til å mene på et universitet, sier Inger Anne Olsen, kommentator i Aftenposten.

Hun mener det motsatte vil virke isolerende, og at det kan gi

Islam Net sterkere oppslutning.

– Jeg tar avstand fra holdningene om dødsstraff, homofili og kvinners rolle. Men fordi de tilsynelatende er så åpne om sin virksomhet og sine holdninger, så er det ekstra viktig å bruke demokratiske midler for å møte dem – med argumenter. Og er det noen steder det finnes kunnskap om det Islam Net står for, så er det på universitetet, sier Olsen.

Hun ønsker ikke å forsvare deres holdninger, men deres rett til å forfekte dem.

– Kjønnssegregeringen de praktiserer er ikke nødvendigvis er diskriminering. Vi må kunne anta at studenter som går på møter, går dit fordi de vet hva de gjør og ikke av tvang, sier hun.

Olsen mener det er utstrakt selvsensur i forbindelse med islam, og at UiO kan være påvirket av samme mekanisme.

– Forståelig av UiO

Daglig leder i tenketanken Minto, Linda Alzaghari, støtter UiOs avgjørelse i saken.

– Man kan ikke akseptere alt. Jeg tror ikke homofile ville satt pris på om en slik organisasjon fikk etable-

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN



Universitas nr. 9, 1988

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« Ofte blir jeg grepet av den skremmende tanke at mange menneskers liv er som et opphold på et grått venterom – man lever i en ring, intet skjer egentlig, man bare jager rastløst omkring som om man søkte etter noe ... Kostbare dager sildrer vekk – dager som bringer en stadig nærmere avslutningen her på jorden. Man har nok et håp om en vei ut av all tristheten, men det blir med dagdrømmene og livet kan aldri bli den opplevelsesfulle reise det skulle være ... for aldri skal man finne døren ut til livet før man stanser sitt heseblesende jag og tar seg tid til ettertanke.

Universitas nr. 8, 1963

for prinsippløshet



«UiOs ledelse bøyer seg for et populistisk press»

Kritisk: Historieprofessor John Peter Collett er kritisk til UiOs avslag på Islam Nets søknad om å bli studenforening ved universitetet.

re seg på campus. Dette er et spørsmål om UiO skal tilrettelegge og fasilitere intoleranse i toleransens navn, sier hun.

Alzaghari har fulgt Islam Nets aktiviteter over tid. Ifølge henne har organisasjonens vedtekter blitt snevret inn den siste tiden. I dag har ikke styremedlemmene lov til å være uenig med utvalgte lærde innen salafi-islam.

– Hos teologene de viser til finnes det flere synspunkter som

direkte strider mot menneskerettighetene og som innskrenker kvinners rettigheter, sier hun.

Alzaghari mener Islam Net trår over en grense når de eksplisitt fronter syn som at kvinner ikke skal kunne tale foran menn eller fremmer et krenkende syn på homofile.

– Men det finnes andre religiøse studentforeninger som står for negative holdninger mot homofile?

– Ja, og det kan være legitimt. Men når det går over til hets og tra-

kassering er det problematisk. Homofile muslimer er en ekstra sårbar gruppe.

– Ingen pragmatisk tenkning

Ifølge Islam Net selv ønsker de å etablere en studentforening for å åpne opp og spre kunnskap om islam, og bekjempe misoppfatninger.

– Men Islam Net har ikke vist noen tegn til pragmatisk tenkning. Det er moderorganisasjonen som styrer alt, og det er ikke rom for

mangfold. De har en konsekvent intolerant holdning overfor annerledestenkende, som er problematisk, mener Alzaghari.

Etter hennes oppfatninger handler etableringen på UiO mest om å få flere medlemmer.

– Jeg tror de kun er ute etter å bruke lokalene for å spare penger og for å drive effektiv misjonering overfor studenter, som er en attraktiv gruppe for dem.

universitas@universitas.no

Skal klage på avslaget

Islam Nets leder, Fahad Qureshi, sier han ville vært villig til å gå i dialog med UiO.

– Avslaget bunner i at dere ikke er tilstrekkelig uavhengig av moderorganisasjonen. Hvordan stiller du deg til det?

– Vi har vært i dialog med leder for studentforeningen. De har tilpasset vedtektene slik at det kommer tydelig frem at studentforeningen er selvstendig, og uavhengig av moderorganisasjonen.

– Vil dere delta i en dialog med UiO dersom de innbyr til det? Ville det i så fall være aktuelt for dere å imøtegå verdimeslige krav og sentrale UiO-premisser?

– Vi møter med glede til dialog og håper at UiO inviterer oss.

– Det oppfattes blant annet som problematisk at Islam Nets vedtekter sier at styrets medlemmer må slutte

seg til sentrale lærde som står for syn som strider mot menneskerettighetene, og virker kvinnekriminerende. Har dere forståelse for det?

– Det står ikke noe i vedtektene som skulle tilsi noe slikt.

– Kritikken går også på at dere fronter syn som at kvinner ikke skal kunne tale foran menn, og viser til en lang liste med yrker som kvinner ikke kan ha. Dessuten at Islam Net fremmer en negativ holdning mot homofile. Hvordan imøtegår dere det?

– Dette stemmer ikke, det står

ikke noe om dette i avslagsbrevet fra UiO annet enn det med holdninger overfor homofile, og det vil bli besvart i klagen til UiO.

– Hva har du å si til dem som mener dere vil bruke UiOs lokaler for å spare penger og for å drive effektiv misjonering overfor studenter?

– Studentforeningen er ment for studentaktiviteter, og det er ikke noe å spare på det. Det er naturlig at studentene har sine aktiviteter der de studerer.

universitas@universitas.no

– Synet på Islam Net bør nyanseres

Masterstudent Marius Linge ved Fafo har forsket på Islam Nets røtter og dannelsesgrunnlag, og har fulgt gruppen tett. Han har intervjuet tidligere medlemmer og deltatt på flere av Islam Nets arrangementer.

Ifølge ham finnes det mange eksempler på predikanter, og folk fra Islam Net selv, som åpent er kritiske til blant andre homofile og frafalne, og mener at dette er handlinger som i et ideelt islamsk samfunn skal straffes med steining.

– Men selv om gruppens tilknytning til lærde i Saudi Arabia og deres salafi-orientering er helt tydelig, er det umulig for dem å føre en like hard linje i Norge om de skal greie å tiltrekke seg folk, sier Linge.

Eksempelvis er Islam Net langt fra så strenge overfor kvinner som ideologien og de saudiarabiske lærdes budskap skulle tilsi, påpeker han.

– Selv om deres ideologiske referanser forfekter et kvinnesyn som oppfattes som svært kvinnekriminerende, er det ikke alltid slik i praksis. Paradoksalt nok er for eksempel Islam Nets niqab-kledde kvinnelige medlemmer svært frittalende. De står for de valgene de har tatt, sier Linge.

Islam Net startet som en mindre gruppe i 2008. I dag har de over 2000 medlemmer. Ifølge Linge skyldes veksten at de framsto som en inkluderende gruppe som samlet unge muslimer under samme sak: å ta et oppgjør med misoppfatningene. Slik bygde de en merkevare i det å forsvare islam i Norge.

– De posisjonerte seg tidlig som en motsats til kritikken i media og blant enkelte politikere i kjølvannet av 11. september. Jo mer de greier å definere at de blir angrepet, jo større oppslutning vil de ha.

Det er først de siste par årene at de har blitt tydeligere rettet mot salafismen, og slik har de også mistet mangfoldet, sier Linge. Salafismen som bevegelse er i seg selv sterkt misjonerende og henvender seg både til muslimer og ikke muslimer. Det er denne typen aktivisme som skaper gnissninger, påpeker masterstudenten.

universitas@universitas.no



Vil supplere: Høyres Michael Tetzschner vil åpne for at flere enn studentsamskipnadene kan bygge studentboliger. Det liker kunnskapsministeren dårlig.

Private aktører i studentboligbransjen vil skape mer dynamikk og innovasjon, mener Høyres Michael Tetzschner. Kunnskapsministeren avviser forslaget kontant.

STUDENTBOLIGER

tekst: Anders Ballangrud

foto: Hans Dalane-Hval

I dag kan bare studentsamskipnader motta statsstøtte for å bygge studentboliger. Det er også samskipnadene som står for utleievirksomheten.

Høyre vil nå åpne «studentbolig-døren» også for private aktører.

I Høyres stortingsvalgprogram for neste stortingsperiode står det at partiet vil «bygge flere studentboliger og endre samskipnadsloven slik at det åpnes for offentlig-privat samarbeid og nye utbyggingsmodeller».

Ønsker konkurranse

Stortingsrepresentant og Høyremann Michael Tetzschner vil ha flere aktører på banen.

– Nåværende løsning gjør at vi går glipp av mye nytenkning og konkurransealternativer. Å åpne for private aktører kan få utløst mer innovasjon og dynamikk. Samtidig er det avgjørende med et studenttilbud som er like trygt og like billig som det er nå, sier Tetzschner.

– Sterkt imot

Forrige uke deltok kunnskapsminister Kristin Halvorsen (SV) på Boligpolitisk seminar på Chateau Neuf, arrangert av Velferdstinget i Oslo og Akershus. Ministeren ble spurt om hun ønsket å åpne opp for private aktører til å drifte studentboliger.

– Det er veldig lite hensiktsmessig, så det er jeg sterkt imot. Studentboliger får offentlige subsidier, som det ikke er noen grunn til at private aktører skal sko seg på. Og vi er ikke i den situasjonen at samskipnadenes kapasitet er sprengt, svarte Halvorsen.

Ministeren utdyper utsagnet overfor Universitas:

– Private aktører ønsker selvsagt å tjene penger på å bygge og drifte studentboliger. Når studentsamskipnadene gjør dette, går alle pengene til studentene. Dette er en styrke for studentene og studentvelferden, og noe regjeringen kommer til å videreføre. Om private skal bygge, vil det bli mindre penger til studentvelferden, sier Halvorsen.

SiO-skepsis

Styreleder i Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO), Magnus Nystrand, vil ikke kategorisk avvise Høyres «studentbolig-liberalisering».

– Vi i SiO er for så vidt åpne for private aktører. Med andre ord er vi ikke imot. Alt som kan bidra til rimelige leieboliger for studentene, er bra, sier Nystrand.

Han argumenterer likevel for at studentsamskipnadene er best egnet til å drive studentboligvirksomhet.

– Samskipnadene er en garanti for studentstyring, langsiktig eierskap og studentvennlige priser, sier Nystrand.

Administrerende direktør i SiO, Lisbeth Dyrberg, tror det vanskelig vil la seg gjøre å la pri-

«Studentboliger får offentlige subsidier, som det ikke er noen grunn til at private aktører skal sko seg på.»

Kristin Halvorsen, kunnskapsminister

vate drifte boligene.

– Å slippe til private aktører reiser en rekke problemstillinger, som blant annet å sikre at et studentboligprosjekt forblir studentboliger også i et langt

perspektiv. Det er også samskipnadene som har det nødvendige samarbeidet med utdanningsinstitusjonene og som kan kontrollere at det faktisk er studenter som bor i studentboligene, påpeker Dyrberg, som også er styreleder av Samskipnadsrådet.

– Private supplerer

Selv om Høyre vil liberalisere studentboligvirksomheten, har Michael Tetzschner fortsatt tiltenkt samskipnadene en sentral rolle.

– Vi vil fortsatt ha samskipnadene som vårt hovedverktøy. Samskipnadene har kompetanse, byggherreerfaring og oversikt over studentsituasjonen. Å la private slippe til, vil være et supplerende tilbud, forteller Tetzschner.

anderbal@universitas.no

– Vi glemmer ikke den gode læreren!

Er du:

- faglig sterk
- engasjert
- kontaktskapende

Osloskolen trenger deg!

SYNS/LASER®

et kompetansesenter innen synskirurgi

Lei av briller og linser, men engstelig for øyelaserbehandling?

SynsLaser Kirurgi er kompromissløse hva gjelder pasientsikkerhet. Klinikken har siden 2006 benyttet cTEN berøringsfri øyelaser, som regnes som én av de sikreste og mest presise metodene for behandling av brytningsfeil.

Med trygghet for øye

For å gjøre laserbehandlingen så trygg som overhodet mulig, samarbeider klinikken med noen av verdens mest prestisjefulle institusjoner. Flere av de ansatte ved SynsLaser har blant annet hatt lengre forskningsopphold ved Harvard Medical School.

SynsLaser samarbeider med Tørreøynekliviken, landets eneste klinikk med primærfokus på tørre øyne. For å få et best mulig resultat etter operasjonen er Tørreøynekliviken involvert i den preoperative vurderingen av alle pasientene hos SynsLaser. Dette er et unikt tilbud i nordisk sammenheng.

Gjennom flere år med forskning og erfaring har klinikken opparbeidet en spisskompetanse innen synskirurgi og fått et internasjonalt renommé. Hver måned henvises pasienter fra hele verden til SynsLaser for å få korrigert kompliserte synsfeil.

Spesialtilbud

Frem til 30. mai 2013 har SynsLaser et spesialtilbud til studenter og ansatte ved universitetene og høyskolene på cTEN laserbehandling til kr. 19.900,- for begge øyne, ordinær pris 33.800,-.

cTEN
øyelaser
kr. 19.900,-

SynsLaser Oslo

Adresse: Lille Grensen 7 (inngang fra Arbeidergt.)
0159 Oslo

Mail: oslo@synslaser.no

Tlf: 800 52 737 (09:00-16:00 alle hverdager)

Følg oss på Facebook og Twitter!



Uttalelser fra noen av våre kunder

"I could not be more thrilled with the treatment and attention I received from Dr. Stojanovic, and his colleagues at the SynsLaser clinic."

Robert Kahn, Journalist fra New York City, USA

"Jeg har vært meget fornøyd med selve operasjonen og oppfølgingen. SynsLaser har så hyggelige og proffe medarbeidere at min søster også skal ta operasjonen hos dem så snart hun kan."

David Coucheron, fiolinist fra Nesodden, Norge



Kritiserer UiO: Nestleder i Studenparlamentet, Solveig Figenschou, mener at Universitetet bryter loven når de tar betalt for enkelte emner.

Studenter ved Universitetet i Oslo må betale opp til 2100 kroner for obligatoriske aktiviteter. Studentparlamentet går kraftig i rette med praksisen og mistenker at UiO bryter loven.

EGENBETALINGER

tekst: **Heljar Havnes**

foto: **Helle Gannestad**

Det er emner i biologi, musikkvitenskap og teologi hvor det kreves skolepenger fra de over 150 studentene som tar emnene (se faktaboks). Berørte studenter har klaget inn saken til Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo (UiO), som videre har tatt opp

saken med UiO-ledelsen.
– Vi tar opp denne saken fordi vi er sterkt imot at studenter må betale for undervisningen sin på UiO, sier nestleder i Studentparlamentet Solveig Figenschou.

Mistenker lovbrudd
Studentparlamentet mistenker at Universitetets krav om egenbetalingen kan være lovstridig. Universitets- og høyskoleloven slår fast at statlige universiteter og

høyskoler ikke kan kreve egenbetaling fra studenter uten spesiell tillatelse fra Kunnskapsdepartementet.

UiO skal ikke ha søkt om en slik tillatelse.

Figenschou ønsker uansett at Universitetet avskaffer egenbetalingen, enten den er lovstridig eller ikke:

– Det er mulig at dette er lovstridig, men det viktigste for oss er prinsippet om at offentlig utdanning skal være tilgjengelig for alle, og at alle skal behandles likt, uavhengig av hvor mye foreldre dine tjener, sier hun.

Da capo
Studentene ved de tre studieprogrammene med egenbetaling be-

taler mellom 1000 og 2100 kroner for de obligatoriske aktivitetene.

Figenschou er klar på at skolepenger ikke hører hjemme ved en offentlig utdanningsinstitusjon.

– Når myndighetene forventer at studenter skal klare seg på i underkant av 7000 kroner i måneden, er 1500 kr en svær utgift. Og det kommer selvsagt i tillegg til høye leiepriser og andre utgifter, sier hun.

– UiO må ta den regningen, uansett. Sånn er det man driver et offentlig universitet i Norge.

Skeptisk rektor
Figenschou mener Studentparlamentet har hatt en god dialog med UiO-ledelsen i denne saken og håper på et positivt resultat.

- Egenbetaling ved UiO
- Utøvende 1 er et obligatorisk kus for bachelorstudenter i musikkvitenskap. For å bestå kurset må studentene delta på én ukes seminar på Ole Bull-Akademiet på Voss. Studentene må betale 1000 kroner direkte til Ole Bull-Akademiet.
 - Bachelorstudentene i biologi må gjennomføre kurset Biologisk mangfold. Her må studentene gjennomføre 14 dagers feltkurs, som til sammen koster 2100 kroner.
 - Studenter på presteutdanningen ved Det teologiske fakultet må etter det Universitas kjenner til betale 1500 kroner for et obligatorisk seminar, kalt Granvold-seminaret.
 - I Universitets- og høyskoleloven § 7–1 om egenbetaling står det: *(1) Statlige universiteter og høyskoler kan ikke kreve egenbetaling fra studenter for ordinære utdanninger som fører frem til en grad eller yrkesutdanning. Departementet kan i særskilte tilfeller, etter søknad, godkjenne unntak fra denne bestemmelse.*

– Vi har hatt en god dialog med ledelsen, og rektor er selv skeptisk til ordningen med å betale for obligatorisk undervisning, sier hun.

Ole Petter Ottersen mener det er viktig å følge regelverket og lover å sette seg inn i saken for å undersøke om det faktisk er lovstridig.

I en e-post til Universitas uttaler han:

– Det er viktig at vi holder oss til regelverket og at vi skal leve opp til det vi profilerer oss på – at vi er et universitet uten skolepenger. Vi trenger å opplyse oss i saken før vi kan endelig konkludere om dette er i henhold til reglene.

heljarh@universitas.no

Går for gjenvalg

Denne helgen samles 320 studentpolitikere fra hele Norge til Norsk studentorganisasjons landsmøte. Nestleder André Almås Christiansen ber delegatene om fornyet tillit.

SJU KJAPPE

tekst: **Håkon Frede Foss**

foto: **Hans Dalane-Hval**

– *Du har nå jobbet fulltid som nestleder i NSO i ett år. Hvorfor vil du fortsette?*
– Flere av de prosessene jeg har startet og vært med på i år, avsluttes neste år, med for eksempel stortingsvalg og det å skape en ny organisasjon. Ett år er litt for lite til å få maks ut av arbeidet, og jeg tror at når jeg går inn i et nytt år, vil jeg kunne fylle rollen min enda bedre.
– *Hvorfor går du ikke for ledervervet denne gangen?*
– Jeg føler at nestlederstillingen har et enda bredere spenn av oppgaver, noe jeg er veldig god

på. Jeg mener jeg kunne gjort en god lederjobb også, og det gjør jeg når jeg innimellom allerede gjør en del lederoppgaver. Men kontinuitet er det beste både for meg og for organisasjonen.
– *Hva blir stridstemaene under landsmøtet?*
– Vi har en bred medlemsmasse fra veldig forskjellige institusjoner. Om vi vil spisse høyere utdanning, eller om vi skal ivareta bredden, kan bli stridstema. Mange studenter er inne i fusionsprosesser og kjemper imot sammenslåinger av institusjoner. Det er et følelsesladet tema for mange.
– *NSOs prinsipp-programkomité er splittet i spørsmålet om kjønnspoeng som tiltak for å*

oppnå kjønnsbalanse på studieprogrammene. Hvor står du i denne saken?
– Jeg skal høre på diskusjonen på landsmøtet. Dette får de 200 delegatene gjøre seg opp en mening om. Jeg kommer til å jobbe for NSOs politikk uansett hva... nesten uansett hva landsmøtet vedtar.
– *Studentbevegelsen har i en mannsalder ønsket seg elleve måneders studiestøtte. Dette har det jo ikke blitt noe av. Nå ønsker prinsipp-programkomiteen tolv måneders studiestøtte. Hvorfor ikke 13?*
– Prinsipp-programkomiteen har ønsket tolv måneders studiestøtte av prinsipielle årsaker. Her kommer det nok til å være stor diskusjon både om dette er



André Almås Christiansen

- Stilling: Nestleder i Norsk Studentorganisasjon
- Aktuell med: Stiller til gjenvalg som nestleder på NSOs landsmøte denne helgen, uten motkandidater
- Alder: 26
- Studiested: NTNU

et viktig prinsipp, og om det er realistisk. Men komiteen utfordrer landsmøtet med noe nytt, og det er positivt. Likevel må vi nok gå noen runder med politikerne for at de skal være helt med på dette forslaget.
– *NSOs egen økonomi er en evigvarig debatt i og utenfor organisasjonen. Landsmøtet skal fastsette medlemskontingenten som utdanningsinstitusjonene betaler for NSO-medlemsskap. Det er foreslått å redusere denne fra dagens 32 kroner per student, til 28 kroner. God idé?*
– Hvis dette går igjennom på landsmøtet, kan det bety at vi neste år ikke får arrangert de konferansene som vi over noen år har bygd opp. Vi kan bli nødt til å stramme inn veldig på del-

takelse og politisk påvirkning i det daglige. Det vil være vanskelig å justere opp igjen inntektene seinere, og det er ønskelig med en stabil økonomi uten underskudd hvert år. Et slikt kutt i kontingenten vil først og fremst få betydninger på lang sikt for hva NSO kan bety for studentene.
– *Dere har fire lange dager foran dere. Blir det tid til litt kos mellom debatt og votering?*
– Vi skal ha en landsmøtemiddag på lørdagen. Ellers går landsmøteprogrammet fra tidlig om morgenen til nærmere midnatt. Noen klarer å holde ut, men mange bør nok skaffe seg litt søvn på natta. Men selve møtet er litt kos i seg selv, da.

haakonff@universitas.no

STUDENTS WANTED!

Simula is an internationally recognized research laboratory located at Fornebu. Our main objective is to create knowledge about fundamental scientific challenges that are of genuine value for society.

We are seeking talented students at the late Bachelor or early Master's level who are looking for Master's projects within the fields of communication systems, scientific computing and software engineering; exciting and useful summer internships in research groups and spin-off companies; a future research career or an arena to develop innovative concepts.

We offer:

Excellent working conditions and interaction with world-leading researchers, strong connections to industry, potential employment opportunities with spin-off companies, scientific/educational collaboration with UCSD and associated potential research visits, well-paid summer internships under close supervision, canteen subsidy and free public transport in Oslo.



How to reach us:

E-mail: recruiting@simula.no

Visiting address:

Martin Linges vei 17, Fornebu

Mailing address:

P.O.Box 125, 1325 Lysaker, Norway

[**simula** . research laboratory]

- by thinking constantly about it

REKTORVALGET 2013 ER I GANG

Dette mener rektorkan

VELGERGUIDE

tekst: Peter Tryggestad,
Sunniva Skjeggstad
og Geir Molnes

Hvilken rektorkandidat skal DU stemme på? Universitas' velgerguide

Vederhus

Vil du innføre et minstekrav til hvor mye undervisning hver student bør få?

Ja! Vi vil innføre et minstekrav som er høyere enn i dag.

Mengden undervisning avhenger helt av hvilket fagområde det er snakk om.

Bruker Universitetet for mye penger på forskning i forhold til undervisning?

Ja, men det er tid som er den viktigste ressursen. Vi vil sørge for at det blir lettere å bruke mer tid på undervisning. Det må bli en jevnere fordeling mellom tiden en bruker på forskning og undervisning.

Det er en kunstig problemstilling fordi forskning og undervisning til de grader er integrert. Samtidig vil jeg si at vi har øremerket betydelige midler til studiekvalitet siden jeg ble rektor.

Bør ansatte i større grad involveres ved endringsprosesser ved UiO?

Fagforeningenes synspunkt burde tillegges vekt i alle beslutninger gjort av ledelsen. Det er også viktig at ledelsen deltar på allmøter og lignende.

Jeg mener de ansatte blir involvert etter boka i dag, og at vi har et godt system for involvering og medvirkning.

Er det spesielt vanskelig å lede akademikere?

Å lede et universitet krever å kunne sørge for konstruktive debatter hvor alle grupper har mulighet til å være med og bestemme hva som er de beste løsningene.

Som leder på et universitet jobber en i mye større grad som tilrettelegger. Du må sørge for at folk har den akademiske friheten de skal og må ha.

Bør forskere belønnes for å formidle forskningen sin i det offentlige rom?

Til nøds kan en gi små insentiver i form av en liten økning i reisebudsjett til gruppa hver gang man gjør formidlingsarbeid. Det viktigste er nok at en slipper å bli hakket på av andre forskere når en uttaler seg.

Det er en ting som har vært tatt opp til diskusjon mange ganger. Det finnes ingen enighet i institusjonen om dette. Derfor ønsker vi ikke å påtvinge våre ansatte et slikt belønningssystem.

Hva er det viktigste du ønsker at neste regjering skal gjøre for universitetssektoren?

Jeg tror det viktigste en kan gjøre er at det er mulig å være heltidsstudent. En får bedre studenter og dermed mer verdiskaping i samfunnet når de går ut i arbeidslivet

Jeg ønsker at regjeringen følger opp det som står i Forskningsmeldingen. Det er viktig at vi får på plass en langsiktig og forutsigbar finansiering.

Hva skiller deg og din motkandidat?

Det som skiller oss mest er at jeg vil endre strukturer som prioriterer forskning over undervisning.

Det synes jeg velgerne må få lov til å tolke selv.

Slik stemmer UiO-folket

Spørsmål er 1. Hvem har du stemt på?
2. Hvorfor har du stemt på den kandidaten?



FOTO: HF

Marie Samuelsen

1. kandidat på Humanistlista

■ Torkil!

■ I debatter har Torkil alltid vært respektfull. Ottersen har kjørt altfor mye på argumenter med utgangspunkt i penger, ressurser og prioriteringer, og har en passiv holdning til problemløsning generelt.



Kristian Gundersen

professor ved Institutt for biovitenskap

■ Jeg stemte på Ottersen.

■ Dypest sett mener jeg at institusjonene skal styres av de vitenskapelige ansatte med input fra andre grupper. Jeg syntes ikke at institusjonene skal styres av studentene, men studentene kan bidra. Jeg vil gjerne sitere Stein Rokkan som sa at studentene er turister ved universitetene.



Trond Nordby

professor ved Institutt for statsvitenskap

■ Jeg har ikke stemt ennå, men det vil nok bli studentkandidaten.

■ Vi bør tilfredsstille studentene nedenfra, for nå er det toppstyrt og veldig byråkratisk. Vi må ruske opp i tilvante systemer. Det vil kunne føre til et sterkere engasjement nedenfra.

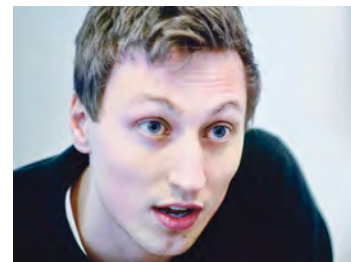


Janne Haaland Matlary

professor ved Institutt for statsvitenskap

■ Jeg stemmer selvfølgelig på Ottersen.

■ Han er en meget god rektor, det er et selvsagt valg. Jeg anser det ikke som seriøst når en bachelorstudent stiller til valg. (Vederhus er masterstudent i bioinformatikk, red. anm.)



Aksel Braanen Sterri

Tidligere leder av UiOs studentpalament

■ Torkil Vederhus.

■ Jeg mener at det er på tide med en virkelig satsing på utdanning på Universitetet i Oslo, og det mener jeg Torkil ser ut til å kunne gjøre. Jeg tror på at unge folk kan gå med tunge lederverv. Torkil er drittlinsk, og han vil gjøre en strålende jobb. Det hadde vært et vanskeligere valg hvis det var veldig usikkert hvordan det ville vippe.

didatene

gir deg svaret.



Rektorvalget 2013

- Valget står mellom sittende rektor Ole Petter Ottersen og student Torkil Vederhus.
- Studenter og ansatte velger rektor og prorektor hvert fjerde år.
- Studentenes stemmer teller 25 prosent, teknisk og administrativt tilsatte 22 prosent, mens vitenskapelig ansattes stemmer teller 53 prosent.
- Valget gjennomføres elektronisk fra torsdag 4. april kl. 12.00 til torsdag 18. april kl. 12.00. Det vil bli sendt E-post med link til den elektroniske valgportalen til alle ansatte og studenter.
- Valgresultatet er antatt å foreligge 18. april rundt klokken 13.

Ottersen

FOTO: UNIVERSITAS



Trygve Wyller
rektorkandidat i 2009

- Det er hemmelig valg.
- Jeg vil vurdere kandidatene ut ifra kvalitetsutviklingen av Universitetet, og hvem som i dag kan bidra mest til å videreutvikle det i riktig retning. Det er ikke et veldig vanskelig valg. Fra min bestemte observasjonspost som dekan og tidligere rektorkandidat så tenker jeg at de siste årene har vist at UiO utvikler seg i en interessant retning.



Jon Bing
professor ved Institutt for privatrett

- Det vil jeg ikke fortelle.
- Synet på Universitetet som forskningsinstitusjon vil ligge til grunn for valget om hvem jeg skal stemme på. Det er et vanskelig valg i den betydningen at det ikke er noen profilerte fronter.



Publikasjoner på en snor: Førsteamanuensis Stian Svelle viser en snor som illustrerer antall publikasjoner ved Senter for innovative naturgassprosesser og produkter så langt i år.

UiO publiserer mest

Universitetet i Oslo publiserer over tre ganger så mye forskning per faglig ansatt som Høgskolen i Oslo og Akershus.

FORSKNING

tekst: Geir Molnes

foto: Helle Gannestad

Universitetet i Oslo (UiO) er den av de store, norske utdanningsinstitusjonene som produserer flest publikasjonspoeng per faglig årsverk. I snitt produserte UiO-forskeren 1,3 publikasjonspoeng i 2012 (se grafikk og faktaboks). Gjennomsnittet for de andre norske universiteter og landets to største høyskoler ligger på 0,8 publiseringspoeng per faglig ansatt. Det viser ferske tall fra Database for statistikk om høgre utdanning.

Ikke overrasket

Rektor Ole Petter Ottersen er strålende fornøyd med at UiO topper statistikken, men han er ikke spesielt overrasket.

– Det er som forventet at vi topper denne statistikken. Det ville vært rart dersom vi ikke var på topp, sier Ottersen.

Rektoren mener dette kan være en indikasjon på at UiO er den institusjonen som bruker midlene mest effektivt. Samtidig påpeker han også at publikasjonspoeng ikke sier noe om kvaliteten på forskningen.

Trekker opp snittet

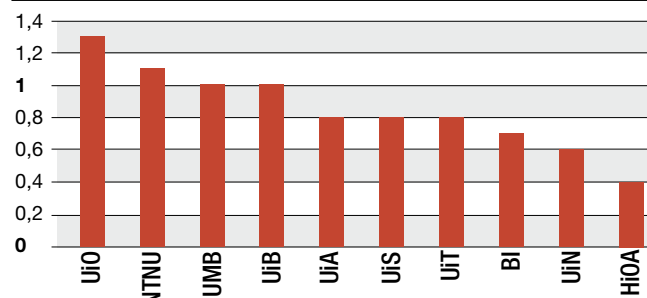
Stian Svelle, førsteamanuensis ved Kjemisk institutt ved UiO, er blant forskerne som trekker opp publiseringsnittet. Svelle, som forsker på prosesser for å lage kjemiske produkter av naturgass, har de siste tre årene publisert snaut ti publikasjoner årlig. I år ønsker han å sette ny personlig rekord ved å publisere mer enn ti artikler.

– Det er morsomt å se håndfaste resultater av det man gjør. Det å gjøre ting helt ferdig appellerer til meg. I tillegg er jeg veldig opptatt av det jeg gjør skal ha en nytte. Det at vi får vist frem forskningen, er kanskje det viktigste vi gjør, sier Svelle.

– Har du noen tips til ferske forskere med stort publiseringsbehov?

– Det er viktig å jobbe med skrivefravær fra starten av. Skri-

Publiseringspoeng per faglig ansatt



Liste over norske universiteter og landets to største høyskoler.
Kilde: Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)

vingen er ofte det største hindret, spesielt for realister. Det er viktig at man leverer gode, strukturerte tekster hvis man ønsker å få teksten publisert, sier han.

Høgskolen på bunn

De faglige ansatte ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) produserte 0,4 publikasjonspoeng i snitt i fjor. Det er tre ganger så lite som ved Universitet i Oslo.

– Vi er ikke fornøyd med resultatet slik som det er, men vi er fornøyd med at vi har hatt en økning på 6,5 prosent sammenlignet med i fjor. Det viser at etableringen av forskergrupper og andre tiltak fungerer, sier Christen Krogh, forskningsdirektør ved HiOA.

Han påpeker også at det er naturlig at de gamle universitetene publiserer mer forskning enn høyskoler, siden de ansatte får bruke mer av tiden sin på forskning.

– Ved de gamle universitetene kan forskerne bruke halvparten av tiden på forskning, og resten på undervisning. Hos oss bruker forskerne 75 prosent av tiden på undervisning og 25 prosent på forskning. Det er mye av grunnen til at vi publiserer mindre forskning enn det de gamle universitetene gjør, sier han.

Frykter ikke for universitetsplanene

Ledelsen ved HiOA har besluttet å jobbe for at høyskolen skal bli et universitet. Flere av kriteriene som vil vurderes i den sammenheng, dreier seg om forskning, som blant annet måles gjennom

Publikasjonspoeng

- Publikasjonspoeng er et mål som brukes for å tallfeste verdien på vitenskapelige publiseringer.
- Poeng vektet etter publiseringsform, nivå og forfatterandeler.
- Publikasjonspoeng måler ikke kvaliteten på forskningen. Det skilles ikke mellom publiseringer i tidsskrifter med høy eller lav anseelse.
- Hvor mange publikasjonspoeng institusjonene produserer, får konsekvenser for hvor mye penger institusjonene mottar fra staten, gjennom såkalt resultatbasert forskningsfinansiering.
- De andre kriteriene for resultatbasert forskningsfinansiering er antall doktorgradskandidater, midler fra EUs rammeprogram for forskning, og midler fra Forskningsrådet.

Kilder: Universitetet i Tromsø, Universitetet for miljø- og biovitenskap og regjeringen.no

publikasjonspoeng.

– Publiserer dere nok forskning til at dere kan bli godkjent som universitet i dag?

– Så vidt vi vet har verken NO-KUT eller Kunnskapsdepartementet et absolutt krav til publikasjonsnivå for at en institusjon skal bli akkreditert som universitet. Vi jobber systematisk for å nå målet om å bli universitet, for eksempel ved å gjennomføre tiltak som styrker forskningen, og vi har tenkt å fortsette å øke publiseringen, sier Krogh.

geirmoln@universitas.no

omverdenredaktør: **Axel Geard Nygaard**
axelgn@universitas.no 906 59 740

OMVERDEN



Franskmenn åpner for fremmedspråk

Den franske regjeringen ønsker å løsne på språkrestriksjonene innen høyere utdanning i Frankrike, melder University World News.

I dag er det svært strenge regler for bruk av fremmedspråk i undervisning. Alle studier må undervises på fransk, bare med unntak av språkstudier. Ministeren for høyere utdanning, Geneviève Fioraso, har lagt fram et lovforslag som åp-

ner for undervisning på engelsk, ut ifra et ønske om å tiltrekke seg flere utenlandske studenter.

Forslaget har ikke uventet møtt motstand fra Académie Française, det konservative franske svaret på Språkrådet. Akademiet har sendt ut en erklæring der de advarer mot et «angrep på det franske språks stilling ved universitetene».

universitas@universitas.no



FOTO: MATTHIEU RIEGLER

Åpent: Den franske ministeren for høyere utdanning, Geneviève Fioraso.

Afrikanske studiner trakasseres

Selv om andelen kvinnelige studenter i flere afrikanske land øker, opplever fortsatt mange studiner å bli utsatt for seksuell trakassering i akademisk.

LIKESTILLING

tekst: **Thea Storøy Elan**

– Mange kvinnelige studenter i Zimbabwe, og også i resten av Afrika sør for Sahara, opplever seksuelt misbruk ved universitetene. For eksempel kan jentene bli spurt av ansatte ved universitetet de søker på om å utføre seksuelle tjenester som betaling for at de skal få plass, sier Evernice Munando til Universitas.

Hun er grunnlegger og daglig leder for organisasjonen Female Students Network (FSN) i Zimbabwe, som jobber for å bevisstgjøre kvinnelige studenter om deres rettigheter.

Noen studiner opplever at mannlige professorer krever seksuelle tjenester om hun skal oppnå en god karakter.

– Mange kvinnelige studenter vet ikke bedre, og går rundt og tror at dette er den eneste måten de kan få utdanning på, sier Munando.

– Gutter er alltid de privilegerte i afrikanske samfunn på grunn av det patriarkalske systemet. Dette fører til en ubalanse i behandlingen av jenter og gutter, både når det kommer til utdanning og arv, sier hun.

Flere kvinnelige studenter

Mellom 1970 og 1990 opplevde Afrika sør for Sahara en kraftig økning i antall studiner. Men etter 1990 stoppet veksten opp, da det i større grad ble satset på grunnutdanning i området. I noen afrikanske land slo dette verst ut på rekrutteringen av kvinner til akademisk. UNESCOs rapport om verdens utdanningsnivå viser at 92 av 113 av verdens land hadde flere kvinnelige studenter enn menn i 2010.

I Afrika er det bare Botswana, Cape Verde, Lesotho, Mauritius og Namibia dette gjelder for.

Munando mener likevel at situasjonen for kvinnelige studen-



Opplæring: Female Students Network i Zimbabwe organiserer seminarer for studiner for å lære dem om rettigheter og muligheter.

FOTO: EVERNICE MUNANDO

ter i Zimbabwe har forbedret seg betraktelig de siste årene.

– Flere av studinene som går inn i roller som ledere for ulike studentorganisasjoner, drar med seg og inspirerer andre til å gjøre det samme, sier hun.

Blir oftere favorisert

Esther Maame Efua Arhin fra Ghana forteller om en lignende trend. Hun studerer menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo (UiO) og kan fortelle at situasjonen for kvinnelige studenter er på vei opp i Ghana.

– Da jeg begynte på min bachelor ved University of Ghana i 2007 var to av fem tillitsvalgte jenter. Dette var langt fra vanlig før. I dag opplever jenter oftere å bli favorisert foran gutter under opptakene, sier Arhin.

Ifølge henne er 35 prosent av de som studerer ved universitetene i Ghana nå kvinner, som er en stor økning på bare 20 år.

Sex som bestikkelse

Ragnhild Therese Nordvik, daglig leder i Studentenes og akademiskernes internasjonale hjelpefond (SAIH) trekker fram seksuell trakassering som et stort problem på mange afrikanske universiteter,

både blant ansatte og studenter.

Bakgrunnen for dette ligger i et system som ikke er tilrettelagt studentene. For eksempel får man ikke være anonym på eksamen ved mange universiteter i afrikanske land.

– Dette gir foreleseren en maktposisjon over jentene spesielt, som må ha gode karakterer for å få stipendiet de trenger for å studere, sier Nordvik.

Foreleser kan dermed ta imot penger eller seksuelle tjenester som bestikkelser, forteller hun videre.

– Det er vanskelig å stå imot seksuell trakassering om du står i fare for å bli kastet ut, ikke bare fra studiet, men også fra studentboligene hvor mange menn er daglig ledere, sier hun.

Problemen fortsetter i arbeidslivet

Fordi de fleste ledere og direktører i afrikanske bedrifter er

menn, er det også i arbeidslivet hyppige forespørsler etter seksuelle tjenester når nyutdannede kvinner søker jobb.

Ifølge Munando etableres det flere og flere kvinneorganisasjoner for å sikre kvinners rettigheter i utdanning og i arbeidslivet.

«Gutter er alltid de privilegerte i afrikanske samfunn på grunn av det patriarkalske systemet»

Evernice Munando, grunnlegger av Female Students Network

For fortsatt ender de fleste afrikanske studinene opp som lærere, sykepleiere, sekretærer og resepsjonister. Svært få blir ledere, men flere afrikanske land har opplevd en betraktelig økning av kvinner som mellomledere.

Munando mener dette er fordi kvinnelige studenter ikke velger å bli lege eller ingeniør fordi de er vokst opp med at dette er yrker forbeholdt menn.

– Dette er en tankegang som nå er i ferd med å forandre seg, sier hun.

universitas@universitas.no

Utdanning i Afrika

- I tidsrommet 1999–2008 doblet antallet afrikanske studenter seg.
- Forventet skolegang til afrikanske elever er i gjennomsnitt 8,4 år.
- I 2008 var 47 prosent av den kvinnelige befolkningen i Afrika sør for Sahara analfabeter, mot 29 prosent av den mannlige befolkningen.
- 16 av 43 land i Afrika sør for Sahara er innen grensa for å nå lik kjønnsfordeling i utdanning.
- I Nord-Amerika og Vest-Europa kan en jente forvente ett år mer utdanning enn en gutt. I Afrika sør for Sahara kan hun forvente 1,5 år mindre.
- Ikke et eneste land i Afrika sør for Sahara har oppnådd likhet i kjønnsfordeling i høyere utdanning.
- I 2008 var 40 prosent av studentene i afrikansk akademisk kvinner.
- Studier viser at med en gang kvinner vinner tilgang til høyere utdanning, får de bedre karakterer, evalueringer og raskere fullføring av grad enn menn.
- Afrika er det kontinentet som har gjort det viktigste arbeidet når det kommer til forskning på HIV.

Kilde: UNESCO og BBC

mellom FAG

UNIVERSITAS' FEATUREMAGASIN



Norge er dårligst i klassen i innovasjon. Men hva er det egentlig vi skal bli bedre på?

INNO-HVA?-SJON

• Portrett: Torkil Vederhus

• Reportasje: Arvelige yrker

• Quiztest: Samfunnet

A portrait of a young man with light brown hair and blue eyes, looking directly at the camera. He is wearing a grey V-neck sweater over a light blue collared shirt. The background is dark with some out-of-focus light spots.

Å GJØRE SEG STOR

Torkil Vederhus blir så engasjert at han må øve seg på å la andre snakke ferdig – bortsett fra når han møter Ole Petter Ottersen til rektorduell.

PORTRETTE

tekst: Solveig Nygaard Langvad foto: Patrick da Silva Sæther



PARALLELT LØP: Torkil Vederhus spiser frokost mens han følger et sykkelritt på dataskjermen. Hans eget kappløp om rektorjobben ved Norges største universitet avsluttes 18. april.

– De er så mange!

Torkil Vederhus ser vantro bort på Erik og Kriss i nabosofaen, og rister på hodet. Rapduoen fra Vederhus' hjemkommune Bærum, sitter omkranset av sitt *entourage* på bakrommet i TV 2s studio på Karl Johan i Oslo og ler av Youtube-klipp.

– Du er misunnelig?

Vederhus ler og rister på hodet igjen. I sofaen ved siden av ham sitter det ingen disipler, bare nemesis Ole Petter Ottersen, eneste motkandidat i kampen om rektorjobben ved Norges største universitet. Stemningen dem imellom kan i øyeblikket best beskrives som en isfront. Med jevne mellomrom kikker utfordreren opp fra sin Ipad og forsøker å starte en samtale med rektoren, men Ottersen er ordknapp og tilbringer ventetiden ved sin bærbare pc.

Kandidatene blir sendt i sminken, og Vederhus virker spent i det han får på den trådløse mikrofonen han skal bære under intervjuet i *God morgen Norge*-studioet. Han skravler nervøst og sjekker sosiale medier på nettbrettet. Dette er første gang han skal intervjues på direktesendt tv.

Programleder Reidar Buskenes kommer inn, hilser på begge gjestene og stiller det obligatoriske spørsmålet:

– Er du seriøs?

– Ja, sier den unge rektorkandidaten bestemt.

– Gøyalt da!

Ottersen hilser også, smiler skjevt og mumler noe om Ronald Reagan og Walter Mondale. Kanskje sikter han til debatten dem imellom under presidentvalget i 1984, hvor Reagan ble spurt om han var for gammel til å ta gjenvalg og svarte: «I will not make age an issue of this campaign. I am not going to exploit, for political purposes, my opponent's youth and inexperience».

24 år gamle Torkil Vederhus vokste opp i et helt vanlig norsk hjem, med en lillesøster og to akademikerforeldre, midt i Bærum i Akershus. Det eneste han husker å ha holdt på med i oppveksten er fotball, også da han tok 10. klasse i USA, i El Cerrito, mens faren forsket ved Berkeley i California. Det var først på Blindern han ble et utpreget organisasjonsmenneske.

– Jeg ble dratt inn i det via RF-kjelleren, hvor jeg sto i baren. Å engasjere seg i studentforeninger og i student-

Torkil Vederhus

■ Født 27.mars 1989, oppvokst i Bærum i Akershus.

■ Fullfører i mai en mastergrad i bioinformatikk.

■ Har hatt en rekke tillitsverv i studietiden, blant annet i Realistforeningen, studenutvalget MNSU, Norsk studenorganisasjon, Det norske student-samfunn og Universitetsstyret ved UiO.

■ Stiller som eneste motkandidat til sittende rektor Ole Petter Ottersen ved rektorvalget 2013.

politikken er den beste måten å bli kjent med andre studenter på, både fra andre fakulteter og fra andre universiteter.

Han bestemte seg for å studere informatikk etter å ha undersøkt hvilke studieprogram som ga mest valgfrihet. Etter ett semester sluttet Vederhus å gå på forelesninger som ikke engasjerte ham. Han ble stadig mer aktiv i livet rundt studiene, gjennom studentpolitikk for Realistlista og en rekke verv i både det faglige og det sosiale miljøet

«Mamma prøver å gi meg tips hele tiden. «Ikke kjeft for mye, Torkil»»

ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

– En av de første oppgavene jeg hadde i studentutvalget ved fakultetet var å sitte som studentenes representant i arbeidsgruppa for et nytt realfagsbibliotek. Det ble åpnet i fjor.

– Hva er det som gjør deg så engasjert?

– Det er deilig å se at det går an å få til noe nytt, at det er gjennomførbart.

Inne i det delvis møblerte *God morgen Norge*-studioet

gjøres det klart til sending. Vår Staude og Solveig Barstad virrer i kulissene og innspillingslederen hysjer på dem. Vederhus gjør seg stor. Han puster dypt, strekker armene i høyden og bredden, og lener seg tilbake i stolen – en avslappingsteknikk han bruker før hver offentlige opptreden.

– Det er litt viktig, faktisk. Så får du den rette holdningen, og blir ikke ansent.

Den ser ut til å virke. Skuldrene er senket, og den nervøse skravlingen er vekk. Vi er på lufta. Programleder Buskenes introduserer Vederhus som en «ungfole», og Ottersen som en «rutinert herremann». Ingen av dem ser ut til å være nevneverdig fornøyd med merkelappene. Samtalen går relativt smertefritt for seg, inntil Ottersen trekker fram at motstanderen også stiller til valg som leder av Norsk studentorganisasjon. Da rynkes det på nesa.

– Han varslet subtile om det, sier Vederhus på vei opp til Blindern etterpå.

– Han spurte meg om det da vi satt og ventet på bakrommet, om hvorfor jeg stiller til valg der også. Men det var rart at han tok det opp under intervjuet.

Vederhus virker fornøyd likevel. *God morgen Norge* er kose-tv mener han, og ikke en arena for å drive valgkamp.

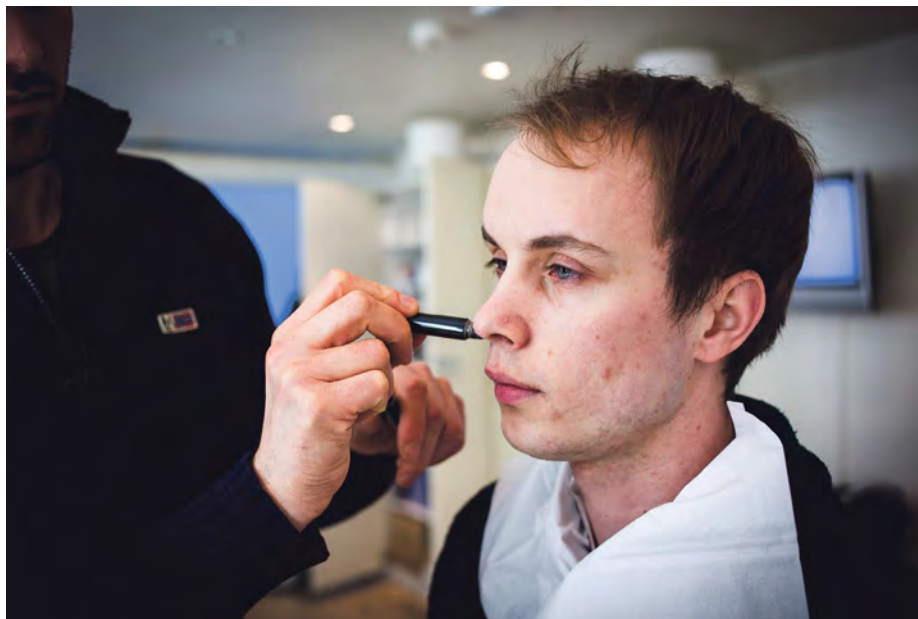
– Egentlig hadde jeg forventet at det skulle være enda koseligere. Vi snakket ikke om det digre påskeegget som stod der. Ingen spurte meg om hva jeg skulle i ferien. De gikk rett på alderen – at jeg er 23 og han er 57.

Fra Forskningsparkens Ole Johan Dahls hus, i tiende etasje hvor masterstudentene har lesesal og kantine, har Vederhus utsikt til sitt gamle hjem på Vestgrensa studentby og bort til Blinderns Lucy Smiths hus, hvor rektor Ottersen holder til. Sånn sitter de to, dag ut og dag inn, på toppen av hvert sitt tårn.

Ideen om å stille til valg som rektor kom etter mange samtaler med andre studentpolitikere.

– Det var et oppslag i Uniforum i september, hvor journalisten hadde snakket med flere dekaner ved universitetet. Ingen skulle stille til rektorvalg. I Universitas for fire år siden var det en sak om en student som planla å stille, men det ble ikke noe av. Jeg vet fortsatt ikke hvem det var.

Studentpolitikerne ved Universitetet i Oslo har en gruppe på Facebook. Der ble det diskutert om ►►



SPEIL, SPEIL: Vederhus sminkes for sitt aller første direktesendte tv-intervju.



ISFRONT: På bakrommet for sending er ordvekslingen knapp mellom de to rektorkandidatene, Torkil Vederhus og Ole Petter Ottersen.

det var positivt eller negativt for studentsaken at en student stilte som kandidat i rektorvalget. En negativ side var at rektor Ottersen kunne bli forbanna.

– Det var negativt, ikke positivt?

– På en måte, det kunne gjøre fremtidig samarbeid mellom rektor og tillitsvalgte vanskelig. Vi tenkte først på et par andre gode kandidater, mange ble nevnt, men så ble det ikke noe av med dem. Jeg tenkte: Jaja, hvorfor ikke, da får jeg stille da. Etter hvert ble jeg veldig begeistret for tanken.

Vederhus kjente viserektorkandidat Tobias Langhoff og prorektorkandidat Sunniva Rose fra Realistforeningen. De ble enige om å stille sammen ved juletider.

Ole Petter Ottersen og Vederhus møttes tre ganger til debatt i løpet av valgkampen, i ekte amerikansk president-stil. Den andre runden finner sted i Sophus Lies auditorium i midten av mars, med politisk journalist og analytiker Aslak Bonde som debattleder. Auditoriet er stappfullt av både studenter og ansatte, og temperaturen er høy. Vederhus angriper blant annet rektors møtelederstil, mangel på gjennomføringsevne og kutt i undervisningen på bachelornivå, til tidsvis stor applaus fra salen.

– Jeg liker å diskutere universitetspolitikk, og det føltes som jeg var på hjemmebane, sier han etterpå.

Han har stått på samme talerstol en rekke ganger før – som student. Situasjonen er likevel annerledes nå. Vederhus hilser på fans i «Vote for Torkil»-t-skjorter og blir intervjuet av pressen.

– Begynner det å bli litt sirkus nå?

– Nei, men det er temperatur, og det liker jeg. Det har vi definitivt bidratt til, og det er kanskje litt uvant i rektordebatter. Jeg håper ikke at noen blir fornærmet av at vi sier det som det er. Det er det som må til for at folk skal se forskjellene mellom kandidatene.

Vederhus' kandidatur har også skapt diskusjon om hvorvidt den gjeldende valgordningen er god nok. Lav valgdeltakelse blant både ansatte og studenter gjør at enkelte mener det kan være like greit at rektoren blir tilsatt, ikke valgt.

– Hvis rektorvalget var et jobbintervju, hva ville du sagt var dine positive sider?

– Jeg har mye kunnskap om UiO, høy arbeidskapasitet, og den ekstra energien som trengs. Det har jeg vist gjennom mitt studieløp. Jeg deltar ikke bare på møter, men forsøker å gjøre noe mer. For eksempel belysningen nede på gangveien mellom Domus Athletica og Forskningsparken stasjon, eller «Klem en professor»-dagen.

– Og de negative?

– Jeg kan bli for engasjert, så mye at jeg har måttet øve på ikke å avbryte andre når de prater.

Vederhus er ganske sikker på at uvanen stammer hjemmefra.

– Det er konkurranse under familiemiddagen til tider, om å få ordet. Søsteren min vil gjerne prate om seg og sitt, så ved middagsbordet legger hun hånda på meg og sier: Nå skal jeg prate. Hun er veldig dominerende, syns jeg. Men det syns kanskje ikke hun, fleiper han.

– I debatt er det greit å avbryte, men når du diskuterer med folk til vanlig er det ikke så lurt.



UNGFOLEN OG HERREMANNEN: Programleder Reidar Buskenes (t.v.) kaster seg over aldersforskjellen når Vederhus og rektor Ole Petter Ottersen gjester God morgen Norge på TV2.

Mamma Inger Vederhus er førstelektor ved fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier på Høgskolen i Oslo og Akershus. Pappa Kristian Ranestad er professor i matematikk ved UiO. Akademikere begge to.

– De syns det er kult at jeg stiller, og støtter meg. De er i USA nå, og har forskningsfri begge to.

Begge foreldrene var altså bortreist da han slapp rektorbomben.

– Mamma er på Facebook hver dag, så jeg fortalte der at jeg skulle stille, et par dager før det kom på trykk i Universitas. Da sa mamma: «Ja, men dette er det jo ingen som bryr seg om». Så hun har blitt overrasket over at det ble så mye oppmerksomhet om det. «Men lykke til da», sa hun. Mamma prøver å gi meg tips hele tiden. «Du må smile, Torkil. Ikke vær sur. Smil. Ikke kjeft for mye».

Faren er ikke på Facebook, men sender mail innimellom.

– «Bra debatt, Torkil», skriver han. Han skal stemme, da, det skjer jo på nett.

Det har ramlet inn en del tekstmeldinger fra øvrig familie og venner siden Vederhus annonserte sitt kandidatur i slutten av januar – beskjeder om at de følger med og gir sin støtte.

«Hjemme er det konkurranse om å få ordet under familiemiddagen»

– Hvordan er stemningen og støtten i gangene her?

– Nils Christophersen (professor ved Institutt for informatikk, journ. anm.) har stilt før, så han liker å diskutere litt. Ellers prøver jeg å være student når jeg er her. Jeg har en masteroppgave å levere om bare noen uker, sier han og baler med den improviserte kaffetrakteren i kantina på Ole Johan Dahls hus – finjustert av en medstudent som overvåker prosessen. Den har hverken varmeplate eller vannpumpe, bare en trakt, plassert i ei kanne.

– Og etter det da? Om du ikke blir rektor, selvfølgelig.

– Jeg vet ikke helt. Alle informatikkstudenter får jobbtilbud fra konsulentfirmaer. Jeg kunne tenke meg å jobbe i et IT-selskap. Et lite et, de store selskapene er så strømlinjeformede. Også har jeg blitt glad i å samarbeide. Et alternativ er å bli stipendiat, men da frykter jeg at jeg ender opp med å sitte alene på kontoret. Det vil jeg ikke.

I løpet av de tre rektorduellene danner det seg et bilde av en offensiv Vederhus som uten pause gyver løs på Ottersen, som til gjengjeld parerer hvert argument med et oppgitt smil – som om han fortsatt sliter med å ta sin motstander seriøst. Den 18. april vil stemmeresultatet foreligge, og det vil bli tydelig om Vederhus har lyktes i å bli tatt på alvor.

– Hva er drømmescenariet?

– Drømmen er å vinne valget, men jeg tror ikke det skjer.

– Hva tror du vil skje?

– Jeg ønsker at vi skal klare å engasjere flere av de vitenskapelige ansatte i større grad, spesielt stipendiatene. Det er realistisk at vi kan vinne studentene, og jeg håper at vi også får flest stemmer, siden studentene er så mange flere enn de ansatte. Sist gang vant Ole Petter med cirka 65 prosent. Så om vi får mer enn 35 prosent er det veldig bra. I Uniforums spørreundersøkelse hadde jeg 23 prosent og Ole Petter 77.

– Er 35 prosent realistisk?

– Det er mulig. Uniforum-målingen var før debattene, før fagforeningsbråket. Hvis noen hadde sagt for fire måneder siden at vi kom til å ha 23 prosent oppslutning i februar, så er det ingen som ville trodd på det. Du tror jo at ingen kommer til å stemme på deg.

På Betong 3. april møter Vederhus Ottersen for siste gang før valgurnene åpnes. Stemningen virker mer amper enn noen gang. Duellantene krangler voldsomt om undervisningen på statsvitenskap, Open Access og forskernes formidlingsansvar. Under spørsmålsrunden sammenlignes ordvekslingen kandidatene imellom med en viss illegal boksekkamp, arrangert i samme lokale for halvannet år siden.

– Jeg blir litt bekymret. Alt har vært perfekt for Ole Petter. Alt er perfekt når han underviser, perfekt da han var student, og perfekt da han var stipendiat. Det er ikke perfekt overalt, og de perspektivene må også med når man skal lede UiO. Jeg syns vi skal tenke lenger enn egne erfaringer, sier Vederhus til publikum.

– Og hvilke erfaringer har du? parerer Ottersen.

Da koker det over. To måneder med rektors hersketechniker blir for mye for Vederhus. Volumet stiger, og stemmen sprekker nesten.

– Jeg har undervist hvert eneste semester jeg har vært student. Jeg har vært med på å utforme et prosjekt som du nevnte i stad! Computing in Science Education! Er du misfornøyd med det prosjektet nå?

Det er ikke Ottersen. Men han ser ikke særlig imponert ut heller. Motstanderens trang til å avbryte når andre prater har meldt seg igjen. I kampens hete er det lett å glemme mamma Ingers tips.

«Ikke kjeft for mye, Torkil. Smil. Du må huske å smile.»



ROCKET SCIENCE: Tore André Bekkeng og Jonas Ringnes (t.h.) ved Fysisk institutt arbeider med utviklingen av mikrosatelitten «Cubestar». Her rigger de opp for å teste bomsystemet til en testrakett som skal skytes opp fra Svalbard før jul. I vinduet står senioringeniør Espen Trondsen og observerer.

HOVEDSAKEN

tekst: Anders Sundstøl Bjørkheim foto: Henrik Evertsson

KJÆRT NAVN HAR MANGE BARN

Det har aldri vært viktigere å være innovativ. Samtidig blir det stadig vanskeligere å forstå hva det betyr.

I andre etasje i Vilhelm Bjerknes' hus er grå, industrielle betongvegger pyntet opp med ballonger. På en tavle står det skrevet «si ja!» og «lytt aktivt». Rare tegninger av ansikter ligger strødd utover bordene. En gruppe studenter står i ring og presenterer hverandre på engelsk.

– Next to me is Elisabeth. Among her qualities is that she is creative. Second, she is *creative*. And last but not least – creative! kunngjør en av deltakerne.

– Wow, that's so creative! roper en annen. Alle ler.

Det er «innovasjonscamp» på Blindern. Studentene skal komme med ulike ideer for å forbedre avfallshåndteringen i Oslo. Forslagene skal videreutvikles mot finalen i «Rektors utfordring», der vinnerkonseptet stikker av med en sum tilsvarende ett års studielån.

– Vi er ikke i dette rommet for å lage nye lover. Dype analyser kan man ta over en øl. Dette handler om de kreative prosessene!

Noen ganger bruker jeg lang tid på å forklare begrepet, og da gjesper folk. Da sier jeg det heller kort, nemlig at innovasjon er to create cash from ideas.

Jonny Østensen, Inven2

Marte Sootholtet forteller deltakerne hva en innovasjonscamp handler om. Hun er «samfunnsinnovatør» og utdannet kaospilot, og hun er leid inn for å holde campen sammen med Therese Byhring og Merete Grimeland, to andre fra selskapet World Wide Narrative.

– Det er en bølge i Oslo nå – en ung gründerånd. Det er et synlig resultat av tanken om at «vi vil gjøre det selv», forteller Sootholtet.

Innovasjonscampen markerer avsparket på det UiO-rektor Ole Petter Ottersen har lansert som «innovasjonsåret 2013». Ved årets ende tar ikke innovasjonen slutt; vi skal snarere «innovere med enda større kunnskap og entusiasme enn før», slik han skriver på sin blogg.

Det er ikke tilfeldig at innovasjonsåret dukker opp nå og ikke for 20 år siden. Da var det få som snakket om dette med innovasjon. Politikerne brydde seg heller ikke noe særlig om begrepet. Men noe har skjedd – ►►



«SAMFUNNSINNOVATØREN»: – Man kan ta utgangspunkt i egne frustrasjoner i hverdagen for å komme på innovative ideer, mener kaospilot Marte Sothollet (29) i World Wide Narrative.



BRAINSTORMING: Daniel Aubert (23), Kaja Berg Hjukse (23, midten) og Johanne Thurmann-Moe (22) arbeider med ideer til å forbedre avfallshåndteringen i Oslo. De kaster ut forslag i et enormt tempo og skriver dem ned på gule lapper.

«Innovasjonsåret» 2013

- Lansert av UiO ved rektor Ole Petter Ottersen
- I fjor var det «internasjonaliseringsår», mens 2011 var «studiekvalitetsår».
- Innovasjon skal bli en tydelig del av UiOs profil og profileringsarbeid.
- UiO definerer innovasjon som «nye eller vesentlig forbedrede varer, tjenester, arbeidsprosesser, organisasjonsformer eller markedsføringsmodeller som tas i bruk for å oppnå samfunnsnytte, herunder «verdiskaping».
- «Innovasjonsåret» er et ledd i en handlingsplan for innovasjon, som forteller at det mest betydelige bidraget til innovasjon skjer indirekte, gjennom blant annet utdanning av kandidater og nyskapende forskning.

Jeg er opptatt av å få bedrifter til å tenke kunder, og ikke tenke produkter.

Gunn Ovesen,
Innovasjon Norge

plutselig er ordet overalt. I 2012 ble det skrevet tusen ganger så mange norske avisartikler som inneholdt ordet, sammenliknet med 1992. «Vær innovativ eller død» formante nylig professor i tjeneste-innovasjon, Per Egil Pedersen, i en presentasjon for næringslivet.

Men hva er egentlig innovasjon? Og hvorfor er det plutselig blitt så viktig å være god på det?

– Jeg holder ofte foredrag om dette. Noen ganger bruker jeg lang tid på å forklare begrepet, og da gjesper folk. Da sier jeg det heller kort, nemlig at innovasjon er «to create cash from ideas».

Jonny Østensen er visepresident i innovasjonsselskapet Inven2, der UiO er en av eierne, og han sitter i juryen for «Rektors utfordring». Østensen trekker et klart skille mellom forskning og innovasjon.

– Innovasjon er ting som tas i praktisk bruk. Det er ikke en betegnelse på at folk er kloke og smarte. Mange ser ikke den forskjellen og tror at en flink forsker er en innovativ forsker. Det er ikke riktig. Innovasjon er «cash creating»; forskning er «cash consuming». Når de henger godt sammen, har man et helhetlig innovasjonsprosjekt, sier han.

Østensen mener imidlertid at innovasjoner ikke trenger å være spesielt nyskapende i seg selv.

– Ofte blander man innovasjon med kreativitet, som er mer grensesprengende og handler om større steg. Innovasjon trenger ikke være slik; de aller fleste innovasjoner er forbedringer av noe allerede eksisterende, forteller han.

– Er det å starte en eller annen ny bedrift som blir en kommersiell suksess, innovasjon?

– Ja, det er innovasjon. Gründere som lykkes, er innovative, for de gjør det på en måte som ikke hvem som helst gjør. Men selvsagt er det gradsforskjeller.

Så innovasjon handler om å gi liv til ideene sine, få dem ut på markedet og gjøre dem lønnsomme? Ikke alle er ikke enige i at dette er en fruktbar bruk av begrepet.

– Følger man definisjoner som «create cash from ideas», er Stein Erik Hagen og Reitan-familien de største innovatørene i Norge. De har bygget opp nye kommersielle kanaler for salg av noe som allerede finnes – matvarer – og har tjent seg søkkrike på det, sier Siri Meyer, professor i kunsthistorie ved Universitetet i Bergen og forfatter av boken *Det innovative mennesket*.

Hun forteller at da begrepet fikk en renessanse med den nyliberale økonomiske bølgen på 80-tallet, ble det vannet ut.

Nå styres det mer og mer i retning av «å tjene penger».

– Urbildet på en skapende person er gjerne en kunstner som bryter ned tradisjoner og skaper nye uttrykk. Men hvis du leser rådende definisjoner av innovasjon i dag, er det ikke Edvard Munch du ser for deg. Du ser en entreprenør som har en god idé han kan tjene penger på, og som klarer å kommersialisere denne ideen. Ofte uten noen sterk vilje til å skape noe nytt, sier hun.

Hvis vi ser til Innovasjon Norge, kan det virke som Meyer har et poeng. Organisasjonen omtaler vinnerne av sin pris «Årets gründerkvinne», Wik og Walsøe, som «to kvinner som hadde lyst til å skape noe helt nytt og unikt». De vant en million kroner for sine porselensserviser i ulike design.

Det er flotte serviser, men det er vel grenser for hvor nyskapende et servise kan være?

Det er Civita-frokost på Café Christiania. I salen sitter flere av næringslivets gamle travere. Debattpanelet på fire har inntatt plassene. Over dem henger en plakett med inskripsjonen «Et lite stykke Norge». Civita har stilt spørsmålene: «Kan Norge bli en gründernasjon?» og «Hvordan kan Norge bli innovasjonsledende?».

For Norge er flere ganger blitt trukket fram som langt dårligere enn sine naboer på innovasjon. I Europakommisjonens «Innovation Union Scoreboard 2013» havner Norge i den nest laveste kategorien, mens Finland, Sverige og Danmark alle troner på toppen. Nord-Norge havner helt på bunn.

En av talerne på Café Christiania er administrerende direktør i Innovasjon Norge, Gunn Ovesen. Hennes ord er tegn på at nyskapende produkter ikke står i sentrum av arbeidet for å bli verken gründernasjon eller innovasjonsledende.

– Jeg er opptatt av å få bedrifter til å tenke kunder og ikke tenke produkter. Vi må få flere gode gründere, og for å få det må de tenke internasjonalt. Du skal tenke marked, du skal tenke kunder, og da må du ha noen som vil betale for deg, sier hun til forsamlingen.

Ovesen trekker fram Rema-Reitan som et godt eksempel på hva innovasjon handler om.

– Jeg synes Rema 1000 er et fantastisk eksempel på det vi er best på i Norge, nemlig kostnadsdrevne innovasjoner. Med det høye kostnadsnivået vi har i Norge, må vi jobbe med nettopp det, sier hun.



KREATIVE STIMULI: For å få i gang sin innovative motor varmer deltakerne på «innovasjonscampen» på Blindern opp med å tegne hverandres ansikter uten å se på arket.



DOMMEREN: Jonny Østensen er selv innovatør og sitter i juryen i «Rektors utfordring». Hans enkleste definisjon av innovasjon er «to create cash from ideas».

I 2008 la den rødgrønne regjeringen fram sin stortingsmelding om innovasjon. «Innovasjon er en sentral del av mange virksomheters daglige innsats for å skape større verdier for eiere og kunder», står det der. Når vi hører disse ordene – kunder, verdier, virksomheter – går tankene raskt til industri, økonomi og bedrifter.

UiB-professor Meyer mener vi må kunne bryte opp disse koblingene.

– Hvorfor må verdiskapning bare knyttes til kommersialisering? Det går an å skape nye verdier uavhengig av om de skal brukes til noe eller ikke. Satser man utelukkende på ordet i betydning nytte, anvendelse og kommersialisering, skaper man ikke mangfold, men bidrar bare til økt standardisering, sier hun.

Jonny Østensen er imidlertid skeptisk til om man fortsatt kan snakke om innovasjon hvis det ikke har noen relevans for markedet. Han illustrerer det med et hypotetisk spørsmål:

– Hvis man i en spissformulering så for seg en filosof som utviklet en måte for å få folk til å tenke slik at det ble fred på jorden – er dette da innovasjon? Jeg er tilbøyelig til å si nei.

På innovasjonscampen på Blindern er studentene i gang med den kreative prosessen. Kaospilot Sootholtet setter gule lapper på tavla når studentene kommer med konkrete problemer som må løses. En av dem foreslår «planned obsolescence», at elektroniske produkter har innebygget selvødeleggelse, slik at man gjentatte ganger må kjøpe nye.

– Vi lever i et bruk-og-kast-samfunn, så dette er jo et

kjempeproblem, svarer Sootholtet og klistrer en ny lapp på tavla.

For nettopp slike samfunnsproblemer skal det også være mulig å løse gjennom innovasjon, ifølge Therese Byhring, en annen av samfunns- innovatørene fra World Wide Narrative. Hun er utdannet grafisk designer, men ønsket ikke å gå inn i reklamebransjen og presentere unyttige produkter for folk.

– Er det noe opprørsk ved det dere driver med her?

– Ja, det er nok noe idealistisk ved dette. Jeg vil si det er den nye måten å være «blitzer» på. Men det er jo en business. Hvorfor ikke kunne tjene penger på noe som er bra for verden? Hvis du skal hjelpe uteliggere, for eksempel, sier hun.

Så dette med belønning, pris, insentiver – det er viktig også hos samfunnsinnovatørene. Og det synes å stå minst like sentralt hos studentene. En av dem foreslår å betale folk for å resirkulere. En annen foreslår å «rebrande» plastavfall til «plastressurser».

Studentene setter seg i grupper. En av dem diskuterer hvordan man får folk til å endre vanene sine. Når holdningskampanjer foreslås, bryter to av deltakerne ut i latter.

– Ja, det var dagens! roper en av dem, og foreslår i stedet å heve avgiftene for gitte søppelmengder.

Det kastes ideer rundt i et svært høyt tempo.

– Hvor mange ideer har vi nå? Jeg tror vi har 16.

– Vi har en «app» allerede! Ropes det fra et annet bord.

Daniel Aubert (23) sitter sammen med Johanne Thurmann-Moe (22) og Kaja Berg Hjukse (23). De skal løse problemet med å få folk til å pante flere flasker.

Thurmann-Moe mener man må spille på noe annet enn moralisme – noe motiverende – for å få med dem som i utgangspunktet ikke bryr seg. Aubert har et klart forslag:

– Jeg foreslår én ting: heve panten. Hvis jeg kaster en krone på bakken, gidder jeg ikke ta den opp engang. En krone betyr ikke noe for meg, liksom, argumenterer han.

Aubert forteller at han anser innovasjon som en måte å tjene penger på. Hjukse og Thurmann-Moe er litt mer usikre på hva de synes.

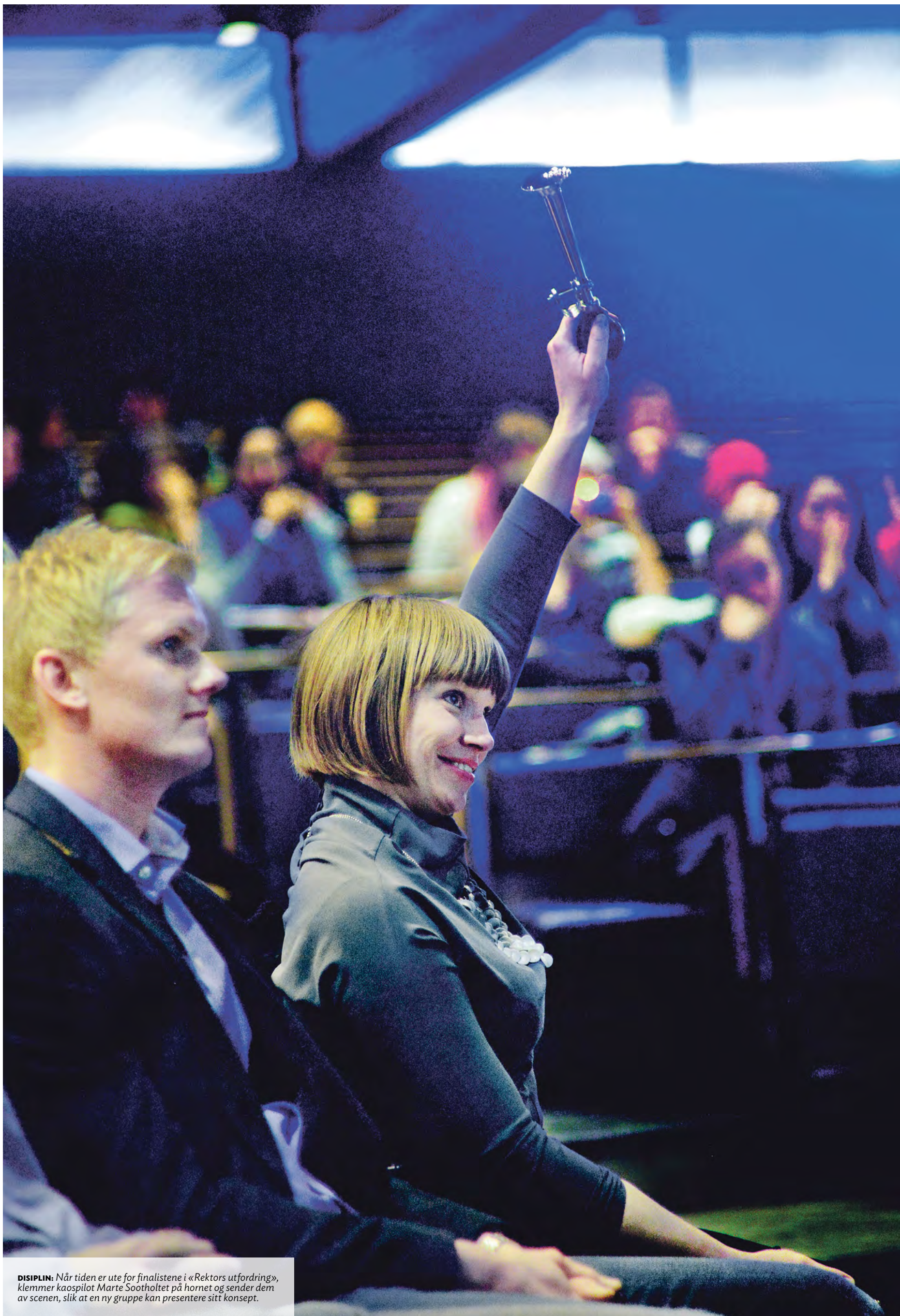
Trenger mennesker et realistisk mål

om profitt for å komme med det nyskapende – eller med det gode, for dem som mener at innovasjon handler mest om det? Det virker som mange ser denne drivkraften som nødvendig.

Men forskning har vist det motsatte. Økonomer ►►

Ofte er det ikke noen sterk vilje til å skape noe reelt nytt, men man snakker i et språk som får det til å høres ut som det dreier seg om det.

Siri Meyer,
professor i kunsthistorie



DISIPLIN: Når tiden er ute for finalistene i «Rektors utfordring», klemmer kaospilot Marte Sootholtet på hornet og sender dem av scenen, slik at en ny gruppe kan presentere sitt konsept.



IDÉ-SJEFFEN: Mariann Ødegård i Kjeller Innovasjon er ikke enig i at Norge er dårlig på innovasjon, men synes man lett blir latterliggjort hvis ideer mislykkes.

fra flere av verdens fremste institutter – University of Chicago, MIT, Carnegie Mellon – fant at hvis de økte belønningene for å klare oppgaver som krevde kognitiv tenkning, gikk prestasjonene ikke opp, men ned. Forsøkspersonene ble mindre kreative. Da de kopierte studien i India for å kontrollere for kulturelle faktorer, ga det de samme resultatene – bare enda tydeligere.

«Dette er et av de mest robuste funnene i samfunnsvitenskapen – men samtidig et av de mest oversette», sier forfatter Daniel Pink i et av sine mange foredrag om temaet.

Fenomenet er observert gang etter gang. Pink mener vi trenger frihet til å være kreative, ikke belønning.

Uansett hva som måtte drive oss, er det sjelden noen spør *hvorfor* vi skal bry oss om å være så innovative. Hva skjer hvis vi slutter å være det?

– Innovasjon er kommet i søkelyset fordi Norge på et tidspunkt må bli en kunnskapsbasert nasjon. I dag er det jo primært en olje- og fiskenasjon. Det kan vi ikke være for alltid, sier Jonny Østensen i Inven2.

Han er langt fra alene om å påpeke dette. Det er mye snakk om at vi må dempe avhengigheten av oljen.

Men samtidig: En gruppe forskere ved Fysisk institutt

på Blindern jobber med utvikling av miniatyrsatelitten «Cubestar», som skal utrede forstyrrelser av GPS-signaler i verdensrommet. Inven2 peker på deres arbeid som et godt eksempel på innovasjon. Når vi besøker dem, er den første målgruppen de nevner for arbeidet deres, nettopp oljeselskaper. Kjeller Innovasjon – et annet stort innovasjonsselskap

– har på sin side Statoil som en av eierne. Hvordan får man en slik kabal til å gå opp?

– Så lenge vi har olje, vil det jo være bra å hente opp mest mulig fra sjøen. Alt vi kan gjøre for å forbedre utnyttelsen av råvareressursene, er jo innovasjon, det også, sier Østensen.

Mariann Ødegård, administrerende direktør i Kjeller Innovasjon, mene imidlertid at vi er hakket for hissig på grøten i Norge i dag.

– Tenkningen er preget av kortsiktighet og rask profitte i dag. Det satses for lite på grunnforskning og industrirettet forskning. Men vi har råd som nasjon til å tenke lengre. Hvis vi kan investere i andre sektorer slik vi tidligere gjorde med oljeindustrien, kan vi se positivt tilbake på dette tiåret. Vi trenger en tydelig visjon for A/S Norge, sier hun.

Tilbake på Blindern er det finale i «Rektors utfordring». Finalistene får tre minutter til å presentere konseptene sine for juryen, før Sotholthet klemmer på et signalhorn og sender dem av scenen.

Siste gruppe trer fram. De presenterer sin idé til konseptet «Trashtag», et system for å identifisere mobiltelefoner i søpla. «To save the planet and make money», er gruppas lett spøkefulle svar på motivasjonen bak konseptet. Og senere: «To turn a pile of trash into a mountain of cash». Jonny Østensen og resten av juryen virker svært fornøyde og trekker seg tilbake for å ta en avgjørelse.

Hvis man så for seg en filosof som utviklet en måte for å få folk til å tenke slik at det ble fred på jorden – er dette da innovasjon? Jeg er tilbøyelig til å si nei

Jonny Østensen, Inven2

Finalistene stiller seg opp langs vegg. Rektor Ottersen siterer forfatteren Douglas Adams, om at vi ikke må være bekymret for jorda (den klarer seg selv), men snarere for hvorvidt den kan takle oss. Så annonserer han vinnerne.

«Trashtag» vinner rektors pris, mens Johanne Thurmann-Moe og Kaja Berg Hjukse stikker av med både Oslo kommunes pris og publikumsprisen, for sitt konsept «Den rosa boksen», en beholder for spesialavfall som supplement til de blå og grønne søppelposene som allerede brukes i Oslo. De omfavner hverandre i genuin overraskelse og lykkerus.

Jentene anser seg som perfekte produkter av «Rektors utfordring».

– «Den rosa boksen» er jo et resultat av at vi dro på innovasjonscamp. Hele prosessen har fått oss til å forstå at dette er mulig for de fleste, sier Hjukse.

– Og så har vi funnet ut at vi to kan samarbeide!

Vi har altså beveget oss fra porselensdesign til avfallshåndtering; fra Rema 1000 til uteliggere; fra kunnskap som senker avhengigheten av olje til kunnskap som kan brukes av oljeselskapene. Spørsmålet er hvor vidt innovasjonsbegrepet kan bli før det blir uoverskuelig.

Hvis vi skal tro den amerikanske konsulenten Scott Berkun, har det allerede tippet over. Han har skrevet boken *The Myths of Innovation* og mener innovasjon er et svært oppblåst moteord. I en e-post forteller han oss at det beste vi kan gjøre, er å være kritiske til bruken.

– Språk blir fortynnet og gjenoppfunnet hele tiden. Men folk vil bli mer forsiktige med språket hvis de blir påmint at de blåser opp meningsinnholdet. Hvis ingen sier noe, fortsetter misbruket. Det samme gjelder for politisk, kommersielt og filosofisk språk: Mange vil komme unna med hva som helst til noen konfronterer dem med det.

magasin@universitas.no



PREMIEGLIS: Kaja Berg Hjukse (midten) smiler bredt etter å ha dratt i land to av de tre prisene under «Rektors utfordring», sammen med Johanne Thurmann-Moe (t.h.). Venninnen Maiken Riis Eilertsen er også storfornøyd.





REPORTASJEN

tekst: Anne Fougner Helseth foto: Helle Gannestad

Slekt følger slekters gang.

ARVEREKKKA

Eplet faller ikke langt fra stammen. Faktisk faller det knapt i det hele tatt, skal vi tro sosiologiprofessor Johannes Hjellbrekke ved Universitetet i Bergen.

– Utdanningsmessig er det kun 1,8 prosent nordmenn som «ramler» fra topp til bunn, så å si, sier Hjellbrekke.

Han forsker på og skriver bøker om sosial mobilitet i Norge.

– Blant dem med de lavest utdannede fedrene er det kun 2,7 prosent av barna som selv tar de lengste utdanningene, sier Hjellbrekke.

I sosialdemokratiet Norge blir altså de fleste sittende på sin families mer eller mindre grønne utdanningsgren, på et tre der «tendensen til reproduksjon er tydelig og har holdt seg fra årskull til årskull».

Hjellbrekke understreker at dette er en generell tendens med mange unntak.

Et av disse unntakene er statsviter Malin Lenita Vik. I februar serverte 27-åringen de tusen møblerte hjem beretningen om sin klassereise, med en kronikk i Dagbladet. En reise fra ikke å vite hva Klassekampen var første dag på Blindern, til nå å ha både mastergrad på innerlomma og fast spalte i nevnte avis. Vik skrev om medstudenter som ikke ser at bokhyllemetrene og nyhetsvanene i barndomshjemmet deres gjør overgangen til academia enklere for dem.

– På Blindern måles du etter middelklassens verdier. Det sier seg selv at du med arbeiderklassebakgrunn, som innebærer helt andre verdier og erfaringer, kommer til kort, sier Vik.

– Hvor vanskelig er det å ta høyere utdanning når du har arbeiderklassebakgrunn?

– Spørsmålet er vel heller hvor mange av de som kommer fra fattige arbeiderklassefamilier som faktisk «velger» å begynne på universitetet i det hele tatt, sier Vik.

Hun tror at Hjellbrekkes nedslående statistikk blant annet kan forklares med at de fra middelklassehjem har bedre karakterer

og bedre kjennskap til hvilke studiemuligheter som faktisk finnes.

Mens vi vet at høyere utdanning i stor grad går i arv, forteller sosiolog Hjellbrekke at det har vært forsket mindre på resirkulering og nedarving av spesifikke yrker i Norge. Undersøkelser i andre land tyder imidlertid på at mye av klassereproduksjonen er knyttet til nettopp det.

– Du er ikke dømt til å bli jurist hvis du har juristforeldre. Men sannsynligheten øker for å velge akkurat det yrket, sier Hjellbrekke.

Barn av leger, jurister og professorer har i alle fall det han i gaseøyne kaller de beste korta på hånda for å få en like lang utdanning som foreldrene.

Men har de også de beste korta på hånda for å lykkes i yrket?

Sosiolog Hjellbrekke peker på at også verdifulle nettverk kan gå i arv.

Og når makt, innflytelse og sosiale hierarkier går i arv, får ikke barn av arbeiderklassen tatt i bruk alle sine evner, mener klasseklatrer Vik.

– Det er ikke et mål at alle skal gjøre en klassereise, men det burde være et mål at alle skal ha like muligheter til å ta sine evner i bruk, sier hun. ►►

Kulturell kapital

- Begrep utviklet av den franske sosiologen Pierre Bourdieu.
- Innebærer å være fortrolig med og ha kjennskap til samfunnets hegemoniske kulturelle koder.
- Bourdieu hevder at bare de som er sosialisert inn i den øvre delen av klassehierarkiet, vil beherske denne kulturelle kapitalen fullt ut.
- Påstanden er at for eksempel lærere responderer mer positivt på elever som kommer fra hjem med mye kulturell kapital, som på overbevisende måter kan vise at de behersker samfunnets dominante kulturelle koder.

Kilde: Kunnskapsdepartementet (NOU 2010: 7)

1 FAMILIEBEDRIFT: Trond Skard Dokka og datter Åste Dokka har fått stolaene, som de greiene de har rundt halsen heter, vevet av sin kone henholdsvis mor.

2 GARDEROBEBARNDOM: Maria Sand pleide å gjøre lekser i mor Elisabeth Sands garderobe. Nå tar Maria ofte med sin egen datter i teatret. – I et yrke som dette er den store faren at man begynner å tenke på seg selv hele tiden. Det går ikke når du har med barn, sier Maria.

3 FLAUSTOLTE: Mette Yvonne Larsen mener hun er stoltere av at Hedda Larsen Borgan er hennes datter enn omvendt. Hedda kan innrømme at hun er stolt av moren og. – Men det er ikke noe jeg bruker som sjekketriks, akkurat.

4 IKKE HELT SPIKRA: Arkitektyrket kan tas i mange forskjellige retninger, og Johannes Ørn Dagsson (t.v.) vet ikke hva han vil bli til slutt. Han måtte bare teste ut studiet når han først kom inn. Her med mamma Vibeke og pappa Dagur.


TROND SKARD DOKKA (67):

Prest og professor i systematisk teologi ved Det teologiske fakultet ved UiO.

ÅSTE DOKKA (32):

Prest og doktorgradsstipendiat i kjønn og teologi ved Det teologiske fakultet ved UiO.

O SKJEBNE

– Det er ikke så mange meningsfylte yrker igjen her i verden. Når barna velger et av dem, er det veldig hyggelig, sier Trond Skard Dokka, og ser faderlig på datter Åste Dokka.

De er begge ordinerte prester. Sitt daglige brød tjener de til som doktorgradsstipendiat og professor på Det teologiske fakultet, bak inngangsdøra som det står «O skjebne» over. Hvor skjebnebestemt var det at Åste valgte samme yrkesretning som sin far?

– Åste er en som gjerne går sine egne veier og er ganske original og oppfinnsom. Sånn sett er dette noe av det minst kreative hun har gjort, smiler far Dokka.

Til gjengjeld skriver Åste doktorgrad om betydningen av kjønn i frelsen. Og hun har passet på å få med seg både litteraturstudier, reising og journalistjobbing før hun slo seg inn på den smale sti.

Trond mener at de begge er litt lyststuderer. Da han tenker på Åstes fritidsaktiviteter i ungdomsåra, er han ikke særlig overraska over at hun endte opp som prest.

– Men jeg tror ikke vi har lagt noe spesielt

press på henne heller, funderer han, til konstant bekreftelse fra dattera.

– I den grad det har vært noen uttalte ønsker hjemmefra, har det vært på at vi skal ta utdanning, snarere enn én spesiell utdanning, sier Åste.

– Det ble litt rabalder da den ene av søstrene mine ville bli frisør da hun var 14, fortsetter hun.

De fire søstrene endte opp med høyere utdanning alle sammen.

Åste sier hun selv aldri har vært veldig målretta hva gjelder utdanning, men heller navigert ut fra hva hun syns er interessant. Hvis noen hadde sagt til den 14-årige Åste at hun skulle bli prest, hadde hun ikke blitt voldsomt overraska.

– Men jeg hadde heller ikke blitt veldig glad, sier hun, til løftede øyenbryn fra sin far.

– Som 14-åring var jeg midt i konfirmasjonstida, og det var ganske treige greier.

PÅ JUSSBUSSEN

– Det var ganske kleint å komme ut av skapet på jobben.

Hedda Larsen Borgan snakker ikke om legning – med mindre man kan si at det å komme fra en juristfamilie er en slags legning. Hedda kommer riktignok «ikke fra noe dynasti, akkurat». Mor Mette Yvonne Larsen er eneste advokat i slekta, men er etter hvert blitt ganske profilert.

Da Hedda selv gikk for jusstudiet, holdt hun tett om hvem moren var helt til kollegene på Juss-Buss skulle arrangere en debatt og ville invitere «hu derre Mette Yvonne Larsen». Hedda sa litt nølende sa at hun sikkert kunne spørre.

– Jeg syns jo det er dritkleint. Også å være med på intervju nå, sier Hedda.

Egentlig skulle hun bli journalist. I hvert fall ikke studere juss. Men hun kunne ikke unngå å se at moren likte jobben sin. Da meldinga «Hei, jeg søker på jussen» tikket inn på Mettes mobil, ble hun like glad som hun ble overraska.

– Jeg har egentlig aldri snakka så veldig varmt om jusstudiet, det er jo ufattelig kjedelig på mange måter, sier Mette.

Da Mette i sin tid bestemte seg for jusstudiet, var reaksjonen fra foreldrene at «det blir vel folk av deg likevel».

Hedda er cirka like avmålt til «alt det derre borgerlige shtøgge greiene». Mor og datter deler slagordet «stat er hat og snut er ut,» og har begge tilbragt mye av jusstudiet på studentinitiativet Juss-Buss, som tilbyr gratis rettshjelp.

– I noen familier er det sånn at man må studere juss, liksom. Veldig mye opp og fram og spisse albuer, sier Hedda.

– Hvorfor går juristyrket ofte i arv?

– Hovedsvaret må være at det er veldig gøy, sier Mette.

– Men så er det også et litt tradisjonsbundet fag.

I familien Borgan Larsen har det ikke blitt snakket så mye fag hjemme. Men det har vært «litt akademikerstemning».

– Den analytiske tankemåten faller nok litt mer naturlig, sier Mette.

For Mette var det særdeles lite som falt naturlig da hun som en «ganske frika» nordlending med arbeiderklassebakgrunn startet på jusstudiet i Oslo. Hun brukte et år på å finne ut hvor ting var og hvem, om noen, av disse perlekjedefolket det gikk an å henge med.

– Jeg tror Hedda har fått utrolig mye gratis, altså, sier hun.

Da sikter hun til det å ha vokst opp i Oslo, ikke det å ha en profilert advokatmor. Hedda har gitt klar beskjed om at slektskapet ikke skal flagges i bransjen. Det syns Mette er et sunnhetstegn, selv om hun var nokså sprekeferdig da Hedda skulle holde innlegg på et jusseminar og en stolt mor ikke fikk avsløre at det var datteren hennes.

De to kan ikke se for seg at de noensinne kommer til å jobbe sammen.

– Jeg har ikke lyst til å ha deg som sjef, liksom, sier Hedda.

– Nei. Det har du jo hatt i 18 år, så det er du ferdig med, betrygger mor

HEDDA LARSEN BORGAN (23):

Jusstudent. Er ferdig med andreavdeling og jobber i Juss-Buss mens hun tar enkeltemner.

METTE YVONNE LARSEN (50):

Advokat. Jobber i advokatfirmaet Stabell & Co og har blant annet vært bistandsadvokat for etterlatte og pårørende etter 22. juli og forsvaret for Rune Øygard i Vågå-saken.



SOM EN MØLL MOT RAMPELYSET

Da Maria Sand som liten var med skuespillermor Elisabeth Sand i teateret, lurte Maria fælt på hvor alle barna på scenen kom fra. Hun hadde aldri sett noen annonser der det ble søkt etter barn til oppsetninger. Mor Elisabeth hadde gjemt dem.

– Jeg ville veldig lenge at hun ikke skulle bli skuespiller, sier Elisabeth.

Med filmregissørfar, skuespillermor og en familie der det «ble mye bransjesnakk», er det kanskje ikke så rart at Maria endte opp på Teaterhøgskolen. Hva var det moren tenkte da hun gjemte unna annonsene?

– Jeg vet selv hvor ekstremt tøft det yrket er, at man må kjempe en kamp resten av livet. Både utfordringene og gledene er vanvittig store, sier Elisabeth.

Nå synes Elisabeth det er «en glede» at det ikke nyttet å gjemme annonsene. Maria har rukket å spille både på scenen og i TV-serier før fjerdeåret på Teaterhøgskolen. Det er skuespiller hun alltid har villet bli.

– Det virker som det er enten-eller når man vokser opp i en familie der alle er i samme bransje. Man enten elsker det eller gjør opprør. For meg har det bare vært tea-

ter hele barndommen, sier hun.

– Har det vært en fordel å komme fra en bransjefamilie?

– Det er veldig delt, sier Maria.

– Nostalgisk sett elsket jeg det. Jeg har fått vokse opp i en magisk verden.

Da hun selv gikk for skuespilleryrket, opplevde hun det som «mer vanskelig enn greit» å ha den bakgrunnen hun har. Fordi hun hadde vokst opp med en slags barnetro om hvordan teatret skulle være, som hun målte egen innsats ut ifra. Og fordi det ble lett for folk å si at hun får ting gratis.

– Det er ikke sånn at man kan snike seg til noe i dette landet. Det er et vanntett system, sier Maria.

Hun medgir at det å ha foreldre i bransjen kanskje gjøre at man lærer seg hvordan ting fungerer.

– Men hvis du vet hvordan ting fungerer og begynner å «play by the rules» for tidlig, mister du noe på veien, sier Maria.

Hun var så opptatt av ikke å gjøre det, at hun tok de første tre årene av skuespillerutdanninga i Roma.

– I Italia hadde jeg ikke peiling. Jeg ante ikke hvem noen var. Det var veldig, veldig bra for meg.



MARIA SAND (31): Skuespiller. Går fjerdeåret på Teaterhøgskolen i Oslo etter å ha tatt de tre første årene i Roma. Har blant annet jobbet for Det Norske Teatret, Riksteatret, TV 2-serien Hvaler og komiserien Nattskiftet.

ELISABETH SAND (59): Skuespiller. Ansatt på Det Norske Teatret siden 1975. Har hatt mange roller i norske filmer og TV-serier.



VIBEKE M. JENSSEN OG DAGUR EGGERTSSON (BEGGE 48): Arkitekter. Driver arkitektkontoret Rintala Eggertsson Architects sammen med en tredje arkitekt.

JOHANNES ØRN DAGSSON (19): Arkitektstudent. Går førsteåret på Arkitekthøgskolen i Oslo.

SOLID GRUNNMUR

Johannes Ørn Dagsson. Mor, sønn og far Dagur Eggertsson er samlet rundt tegnebordet på arkitektkontoret som Vibeke og Dagur driver sammen med en tredje arkitekt.

– Nei, Johannes har alltid vært så opptatt av tegning, sier hun.

Så tegneglad var Johannes at han gikk «Bysteiner'n» og ble én av fire 19-åringer som kom inn på Arkitekthøgskolen i Oslo i høst.

– Det var mer en utfordring å holde meg unna, kanskje, sier Johannes.

Vibeke nikker. Når man driver i en kreativ bransje, blir ikke arbeidslivet helt ni til fire. Da blir familien fort ufrivillig dratt med.

– Jeg husker det som en litt irriterende greie fra oppveksten. Men nå skjønner jeg hva rektor mener når han sier at det er en livsstil, sier Johannes.

Han har allerede rukket å tilbringe flere sene kvelder på skolen.

Mor Vibeke er opptatt av at det ikke må bli sånn at barna føler seg presset. Johannes forteller at hans lillesøster kan himle med øynene over morens stadige formaning om at hun ikke trenger å studere arkitektur. Faren tenker at det kan være vanskelig øg, å tråkke opp samme stier som foreldrene. Men er det noen ting som blir lettere med arkitektforeldre?

– Kanskje det at jeg kan litt håndverk, foreslår Johannes.

Vibeke tror det å kunne diskutere fag med foreldrene kan være til hjelp. Far Da-

gur mener at Johannes kanskje vil merke det når han skal ut i arbeidslivet, at han kan få litt gratis av å se hvordan foreldrene har gjort det.

I mange arkitekt hjem sitter den kulturelle kapitalen bokstavelig talt i veggene. Kan det være urettferdig for dem som vil bli arkitekter, men ikke er fra et hus fullt av PH-lamper og Aalto-vaser?

– Det er nok litt både og, for lærerne vil helst ha blanke ark, sier Vibeke.

I år sa rektor i åpningstalen at han var glad for å få inn mange unge studenter. Men hva med kulturell bakgrunn? Johannes kommer ikke på særlig mange medstudenter med innvandrerbakgrunn.

– Du har jo det! utbryter pappa Dagur, som er islending og kom til Oslo for å studere.

På den tida hadde arkitekt høgskolen en u-landskvote som rommet både islendinger og politisk forfulgte studenter. Johannes har inntrykk av at mange av hans medstudenter i dag kommer fra familier som er så ressurssterke at de gjerne kjøper leilighet til barna.

– Gjør det noe med faget, når det blir mange med samme bakgrunn?

– Helt klart, sier Dagur.

– Det er jo et fag hvor det er veldig viktig at vi kan tilnærme oss ulike typer kulturelle kontekster. Hvis det bare er folk fra Oslo vest som skal bygge Norge, kommer vi fort veldig skjevt ut.



BARNEMAT: Er du mer glad i øl enn hjernetrim? Da er onsdagsquizen på Samfunnet stedet for deg.

QUIZ FOR KIDS

QUIZTESTEN

tekst: Vegard Røneid Erikstad foto: Henrik Evertsson

Det virker som om det å vinne er sekundært for de fleste quizerne på Samfunnet. Men gjør egentlig det noe?

Poenget med quiz er å konkurrere, og vinne konkurransen. Vinner du ikke, drar du hjem for å lese deg opp til neste gang. På Samfunnets onsdagsquiz skal du lete lenge etter noen med denne innstillingen. For selv med imponerende 41 deltakende lag virker det som om folk egentlig ikke er så gira på quiz. De synes det er hyggelig at det står en fyr i baren og stiller noen spørsmål, men vil helst drikke øl og prate.

Fyren som faktisk står i baren med mikrofonen i hånda, Richard Prestegård, er til gjengjeld en veldig imøtekomende quizmaster. Når du trasker igjennom et av de tre store rommene der quizerne sitter i hopetall, for å klage på et spørsmål, venter det intet mindre enn et vennlig smil. En av uenighetene denne kvelden er hvor Mount Everest ligger, quizmaster løser det med å godta både Kina, Nepal og Tibet. Det er sjelden kost i en verden der

Onsdagsquizen på Samfunnet



1. premie: Bonger i baren
Ølpris: 0,5 Frydenlund: 40,-
Quizmaster: Richard Prestegård
Quiztype: Allmenn
Ukens nøtt: I hvilke to norske fylker grenser alle kommunene til havet?

Kreativitet: ? ? ? ? ?
Spørsmålskvalitet: ? ? ? ? ?
Vanskelighetsgrad: ? ? ? ? ?
Vinnersjanser: ? ? ? ? ?

en del quizmastere aldri innrømmer sine feil. Men selv om Prestegård gjør sitt for å skape god stemning, er det litt å utsette på quizens form, og på spørsmålskvaliteten. Det er to omganger à 15 spørsmål, en form som minner om opplesing fra en eller annen quizbok. Stort sett er det enkle faktaspørsmål uten de store overraskelsene. Temamessig er det vel mange TV-serie-, film- og klesdesignerspørsmål, totalt kunne du faktisk sanke 18 poeng her. Til sammenligning er det ett eneste historispørsmål. Spørsmålene i seg selv er for så vidt varierte og tydelige, men lite kreative. Et godt quizspørsmål skal ha et svar som det er mulig å resonnerer seg fram til, selv om du kanskje ikke kan det med en gang. Slike spørsmål er det dessverre for langt mellom på Samfunnet.

At det populærkulturelle innslaget er såpass stort, kan ha en sammenheng med klientellets unge alder. Det er såpass slående at det virker litt som om du kommer inn i en slags klassefest. Lokalet minner mer enn noe annet om en tysk ølkjeller der alle kjenner alle. Når det i tillegg er en overraskende stor andel jenter her – det er opptil flere rene jentelag – er alt lagt til rette for at kvelden ikke slutter når vinneren er kåret. Og kanskje er det best for alle involverte at Prestegård gir seg på 30 spørsmål. Det virker nemlig som om de aller fleste er opptatt av å fortsette praten over flere øl uten å tenke på spørsmål og svar. Onsdagsquizen på Samfunnet er ikke en quiz som vekker konkurranseinstinktet i deg. Er du skikkelig glad i utfordrende spørsmål bør du dra et annet sted. Men hvis selve quizen ikke står i høysetet, er dette stedet for deg.

Tidligere testet:
■ **Grünerløkka-mesterskapet i quiz:** ? ? ? ? ?

MAGASINQUIZ

av: Øyvind Bosnes Engen



Rektorer

1. Ved hvilken fiktiv skole er Albus Humlesnurr rektor?
2. Og ved hvilken fiktiv skole er Seymour Skinner (døpt Armin Tamzarin) rektor?
3. Hvem var rektor ved Universitetet i Oslo for Ole Petter Ottersen?
4. I hvilken kommune ble samtlige ungdomsskolerektorer forrige uke enige om å flytte en tentamen av hensyn til Justin Biebers norgesbesøk?
5. Han var rektor ved Statens teaterskole i perioden 1973–1976, er regiaktuell med *Diktator mot dikter* på Nationaltheatret, og regnes blant Norges viktigste nålevende teaterpersoner. Hva heter han?



Oppfinnelser

1. På svensk heter han Oppfinnar-Jocke. Hva heter den fiktive skikkelsen på norsk?
2. Hvem oppfant den første fonografen i 1877?
3. Hvilken svensk hit fra 1986 signert Michael B. Tretow handler om en professor som har oppfunnet en evighetsmaskin?
4. Hvilket departement er Patentstyret underlagt?
5. Hva ble av Aftenposten kåret til Norges beste oppfinnelse siden 1980?



Far og sønn

1. Sønnen spilte i *Kon-Tiki* og ble kåret til Norges mest sexy mann av damebladet Elle. Faren har vært programleder både i Fange på fortet og Mandagsklubben. Hva heter skuespillerne?
2. Hva het sønnen til Vito Corleone, som overtok farens familiegeskjeft i *Gudfaren*-filmene?
3. Han arvet J.L. Tiedemanns Tobaksfabrik fra sin far i 1998, som igjen arvet den fra sin far i 1953. Hva er navnet alle tre fabrikkieierne har til felles?
4. Hvem sa ifølge Bibelen følgende: «Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere»?
5. Hva heter folkrockeren Harry Chapins hit fra 1974 om faren som aldri har tid til sønnen sin?



Kjellere

1. Hva heter bandet som ifølge sangen «speller i Pelles kjeller, for der er det best akustikk»?
2. *Ligg unna kjelleren* var en av bøkene i en serie med ungdomsromaner signert R.L. Stine. Hva het serien?
3. Hva het debutalbumet Basement Jaxx ga ut i 1999?
4. I hvilken kommune ligger Kjeller flyplass?
5. Hva heter den østerrikske kvinnen som ble holdt åtte år i fangenskap i en kjeller frem til hun rømte i 2006?

1. Galtvort høyere skole for hekseri og trolldom (Harry Potter)
2. Springfield Elementary School (The Simpsons)
3. Geir Ellingsrud
4. Alesund
5. Kjetil Bang-Hansen

1. Petter Smart
2. Thomas Edison
3. «Den makaløse maskinen»
4. Nærings- og handelsdepartementet
5. Radioteknologien som ble brukt til GSM-nettet.

1. Jakob og Nils Ole Oftebro.
2. Michael Corleone
3. Johan Henrik Andresen
4. Jesus
5. «Cats in the Cradle»

1. Pelle Parafins Bølleband
2. Grøsserme
3. Rensdy
4. Skedsmo
5. Natasscha Kampusch

2013

29.06 — 07.07

ROSKILDE
ANIMAL COLLECTIVE/US
CRYSTAL CASTLES/CA DEAD CAN DANCE/AU
DISCLOSURE/UK EFTERKLANG/DK HATEBREED/US
KRAFTWERK/DE KREATOR/DE KVELERTAK/NO
KENDRICK LAMAR/US THE NATIONAL/US
QUEENS OF THE STONE AGE/US
RIHANNA/BB SIGUR RÓS/IS SLIPKNOT/US
VOLBEAT/DK

ACTION BRONSON/US ANAAL NATHRAKH/UK ANGEL HAZE/US BAAUER/US BOMBINO/NE
THE BOTS/US C2C/FR CALEXICO/US TEGO CALDERÓN/PR CHELSEA LIGHT MOVING/US CHINESE
MAN/FR DADELUS - ARCHIMEDES SHOW/US DAKHABRAKHA/UA DANNY BROWN/US
THE DILLINGER ESCAPE PLAN/US FRANK FAIRFIELD/SE FLATBUSH ZOMBIES/US GOAT/SE
HIGHASAKITE/NO HOBA HOBA SPIRIT/MA HOLY OTHER/UK ICE CREAM CATHEDRAL/DK
INDIANS/DK JAKE BUGG/UK JAM CITY/UK JOEY BADA\$\$/US MARIE KEY/DK KING KRULE/UK
KOTTARASHKY & THE RAIN DOGS/BG THE LUMINEERS/US MERIDIAN BROTHERS/CO
MOKOOMBA/ZW NAVNELOS/DK NAZORANAI/INT NUMBERS feat. RUSTIE, JACKMASTER,
ONEMAN, SPENCER, DEADBOY, REDINHO and SOPHIE/UK OF MONSTERS AND MEN/IS
SAVAGES/UK SIMIAN MOBILE DISCO/UK SUUNS/CA THE SWORD/US SYND OG SKAM/DK
ROKIA TRAORÉ/ML ÁSGEIR TRAUSTI/IS UNCLE ACID & THE DEADBEATS/UK UNKNOWN
MORTAL ORCHESTRA/NZ/US VATICAN SHADOW/US WHEN SAINTS GO MACHINE/DK
JONATHAN WILSON/US WINTERGATAN/SE

BABY IN VAIN/DK BENDIK/NO BINÄRPILOT/NO CAPTAIN FUFANU/IS CARLI/SE COMPADRE/SE
DRÅPE/NO EIK/NO GNUCCI/SE K-X-P/FI LEMÂITRE/NO LOWER/DK MOTHER LEWINSKY/DK
OVERTHROW/NO PÄÄ KII/FI REWOLMER/DK SOLBRUD/DK SUMMER HEART/SE TORKELSEN/NO
URBAN CONE/SE VANLIGT FOLK/SE THE WOKEN TREES/DK

**IT'S NINE DAYS OF
BEAUTIFUL AUDIO OVERLOAD**

Roskilde-Festival.com

debattredaktør: **Ingrid E. Daae**
debatt@universitas.no 482 42 240

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Islam Net-nei

«Synes dette er uheldig. Jeg støtter ikke Islam Net selv, men jeg mener at man skal være romslig med å slippe folk til. Dette vedtaket kan jo skape en presedens som vil stoppe mange moderate grupper også (av ulik religiøs eller ideologisk avskygning), fordi man må være «konsekvent»... Så nei, her tror jeg UiO har falt ned på feil valg.

Magnus

En liberal orden må ha et bolverk mot antiliberaler krefter dersom den skal være bærekraftig. IslamNet målbærer en kvinnefiendtlig, ekstremt homofiendtlig, bokstavtro, formørkende og fascistoid fortolkning av islam. Foredragsholderne de inviterer og presenterer som glimrende formidlere av «den rette vei», viser seg å være antisemitter og tilhengere av at homofile henrettes. IslamNet burde utestenges akkurat som en organisasjon som f. eks. Vigrid ville blitt utestengt.

Mstislav

UiO har gitt avslag til å opprette studentforening på UiO. De har begrunnet dette med at de mener vi diskriminerer kvinner, noe som er helt feil. Når muslimske kvinner som er medlemmer av Islam Net ikke anser oss som diskrimi-

nerende spiller det lite rolle hva andre sier. De påstår at vi diskriminerer homofile med referanse til en kronikk av Fahad Qureshi hvor han spør Audun Lysbakken om hvorfor det er ulovlig med incest i Norge hvis en bror og en søster elsker hverandre og er sterilisert, mens det er fullt lovlig med homofili hvor menn har analt sex med andre menn, når det er basert på samme argument om kjærlighet. Dette er en påpekning av dobbeltmoralen i samfunnet, ikke diskriminering av homofile. Dersom UiO mener at man ikke har lov til å mene at to menn som har analt samleie med hverandre, er moralsk sett galt, så er det UiO som diskriminerer muslimer for dette er en fundamental tro i islam.

Fahad

Det fins ingen grenser for filosofisk inkonsekvens hos folk og deres såkalte prinsipper, som de later som de baserer meningene sine på. Det som er leit, er at universitetet får Carte Blanche til å diskriminere, på villkårlig grunnlag. Når de først HAR carte blanche, så er jeg enig i at det er rasjonelt å drive diskriminering, fra et egoistisk og kynisk ståsted.

MetaetiskNihilist

Henta fra debatten til nyhetssaken «Nei til Islam Net på UiO»

Tenk før du taster!



NETTHETS

Lene Christensen, kommunikasjonsrådgiver for Amnesty i Norge.

Se for deg følgende scenario: Du går nedover Karl Johan, og plutselig kommer en politiker du ikke liker gående mot deg. Du ser vedkommende inn i øynene mens du skriker «Du duger ikke til annet enn å spille inn pornofilmer!».

Så rusler du videre, og får øye på en avis kommentator du irriterer deg grønn over. Du trekker pusten og roper så høyt du kan: «Du er en kreftsvulst. Hvorfor kan du ikke bare drepe deg selv og spare oss andre for ditt evneveike og destruktive vesen!».

Du puster ut, og snubler nesten i tiggerkoppen foran deg. «Undermennesker! Spyl faenskapet på havet!» freser du, og ser stygt ned på kvinnen som knuger hendene rundt kruset.

Det er slitsomt å være så sint, så du tar trikken hjem. Der overhører du en samtale mellom to tenåringsjenter som føler seg presset til å ha sex. Stemmen din er hes etter all skrikingen, så du tar frem megafonen, snur deg rundt og sier høyt: «Stapp hånden din ned i trusen, og få deg noe».

Du hadde selvfølgelig ikke oppført deg sånn på gata. Men hva tillater du deg å skrive på nettet? Alle sitatene ovenfor er hentet fra kommentarfelt på norske nettaviser og blogger det siste året.

Senterpartiungdommens leder Sandra Borch var den som fikk klar beskjed om at hun kun dugde til å spille inn pornofilmer. I tillegg er det flere som har brukt nettet til å trakassere henne fordi hun er lavere enn gjennomsnittet. Ville de turt å komme med samme beskjed ansikt til ansikt med Sandra?

Det er liten tvil om at det er enklere å lire ut av seg sure og sårende setninger foran skjermen. Der er det jo ingen som kan si stopp før man trykker på enter-knappen. Man trenger jo ikke engang avsløre hvem man er. Det er lett å være en anonym feiging.

Men husk at de vonde ordene som hamres ut i harnisk fra godstolen i stua, kan få mottakeren til å stupe rett ned i kjelleren.

«Du duger ikke til annet enn å spille inn pornofilmer!»

Lørdag 20. april arrangerer Amnesty International i Norge seminaret «Anonyme Feiginger», som dreier seg om nettopp netthets og ytringsfrihet.

Hvor går grensene for hva som er greit å si på nett, og hva kan vi gjøre for å hindre at nettet blir en digital søppeldynge?

En ting er sikkert: Vi kan starte med å tenke før vi taster.

Har du lyst til å delta på seminaret «Anonyme Feiginger», klikk deg inn på www.amnesty.no/anonymefeiginger.



FOTO: FLICKR / GINNEROBOT

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn



@buflaten SISTE: Rektorkandidat ikke helt enig: Rektorkandidat Torkil Vederhus var onsdag kveld ikke helt enig med motkandidat Ottersen #rektorduell

03. apr

Ikkje heitt.



@MaleneMaleisenEr på rektorduellen mellom den unge jypingen og professoren i medisin. Jypingen faller godt i smak. Ham er vittig! #rektorduell #uio

03. apr

#Morektor



@buflaten Det viktigste er ikke hvem som blir rektor, det viktigste er at @DNS1813 får nye stoler som ikke lager så JÆVLIG MYE LYD #rektorduell

03. apr

Ein mann stod for nesten alle tweetsa



@ScwiTwitGleder meg til folk går opp for å stille strategiske spørsmål for å få fylt opp bingoen sin. #rektorduell

03. apr

Heldigvis var det underholdning der.



@Joakimpb I dag stemmer jeg på @torkil, og ønsker meg et mer rettferdig valgssystem om fire år! @UniOslo #rektorvalg #stemTorkil

04. apr

#Demokratiogsant



@UBOslo #student eller #ansatt ved @unioslo? Du husker vel å stemme? #rektorvalg <https://valg.uio.no>

08. apr

Stemstemstem.

Internt handlingsrom – flere ressurser til forskning og utdanning



INTERNT HANDLINGSROM

Ole Petter Ottersen, rektor ved UiO
Gunn-Elin Aa. Bjørneboe, universitetsdirektør

Prosjektet Internt handlingsrom har som mål at en større del av ressursene skal brukes på forskning, undervisning og studiekvalitet. Dette skal vi oppnå gjennom å forbedre rutiner, unngå dobbeltarbeid, samt å avklare roller og ansvar bedre. Prosjektet skal ikke føre til at noen ansatte får dårligere arbeidsforhold, og ingen vil miste jobben.

Hittil har vi oppnådd mye. Styret har besluttet å overføre 50 millioner kroner til UiOs primærvirk-somhet. Ledere av eksternfinansierte prosjekter har fått bedre muligheter for økonomistyring. Dette vil føre til at prosjektlederne ikke må bruke tiden sin på å føre skyggeregnskap. Det er også gjort betydelige forbedringer i rutinen rundt bilagslønn. På denne måten får vi redusert dobbeltarbeid og etterkontroll.

Disse delene av prosjektet har det vært stor oppslutning rundt og bred enighet om, også blant tjenestemannsorganisasjonene.

En annen del av prosjektet er å se på forholdet mellom sentraladministrasjonen og fakultetene, samt den interne organiseringen av sentralad-ministrasjonen. Tilbakemeldingene fra mange medarbeidere og ledere ved fakultetene er at de opplever sentraladministrasjonens rolle som uklar og at avdelingene ikke «snakker sammen». Selv om vi også i dag har en profesjonell og dyktig administrasjon, har disse tilbakemeldingene fra fakultetene og museene vært så mange og så sterke at vi som ledelse må ta dem alvorlig. Det har vært diskusjon rundt den delen av IHR prosjektet som går på organiseringen av fem avdelinger i sentraladministrasjonen (totalt ca. 300 av UiO sine 6200 ansatte arbeider i disse fem avdelingene). De hovedtillitsvalgte har vært uenig i deler av denne prosessen. På fakultetene har imidlertid forslaget om omorganisering av sentraladministrasjonen stor støtte, noe som blant annet fremkommer i dekan Morten Dæhlens innlegg i Uniforum rett før påske.

Vi ser på fagforeningene som en viktig ressurs. Når noen fagforeninger opplever at samarbeidet ikke er godt nok, ønsker vi en dialog om hvordan vi kan oppnå bedre samspill i omstillingsprosessen videre.

Slipp forskningen fri

Det mye omtalte Open Access skal gjøre offentlig finansiert forskning tilgjengelig for alle. Nå kjempes det for et gjennombrudd i Norge.

FORSKNING

tekst: Thea Storøy Elnan
foto: Øystein Grønvold
illustrasjon: Janni Frederiksen Kalafatis

Open Access er kjempeviktig og helt sentralt på et universitet», sa Ole Petter Ottersen i rektorduellen på Chateau Neuf 3. april.

Også motkandidat Torkil Vederhus har ved flere anledninger tatt opp viktigheten av Open Access (se faktaboks). I regjeringens siste forskningsmelding, «Lange linjer», står det at regjeringen prinsipielt mener at all forskning som er helt eller delvis offentlig finansiert, skal være åpent tilgjengelig.

Open Access har vært mye omstridt fordi mange forskere mener det innskrenker friheten til selv å velge publiseringskanaler for sine artikler.

– Om anerkjente forskere skulle bytte over til å publisere i et Open Access-tidsskrift, så vil jo ikke folk slutte å lese resultatene selv om de publiseres i andre tidsskrift. Dette handler om forskernes ansvar til å bidra til at Open Access blir normalisert, sier Nina Karlstrøm, seniorrådgiver i Current Research Information System In Norway (CRISin) (se faktaboks).

– Hvorfor er det så viktig med Open Access?

– Offentlig finansiert forskning skal være åpent tilgjengelig for alle. Dette er rett og slett et sunt prinsipp med tanke på at vi som skattebetalere er med på å finansiere forskningen. Open Access er også viktig demokratisk fordi alle, og ikke bare forskningsinstitusjoner, får tilgang til forskningsresultatene selv om de ikke har råd til å betale for abonnementene. Ved å tilgjengeliggjøre forskning for alle, kan dette være med på å skape enda mer innovasjon og å gjøre den mer effektiv. Man kan dessuten nå ut til de folkene som har nytte av resultatene man finner i forskningen. Når flere forskningsresultater blir delt, får man mer forskning for pengene.

– Hvordan vil Open Access fungere?

– Normalen i dag er at en forsker kontakter et forlag med sin siste artikkel, og ber om å få denne publisert. Forskeren ønsker selvfølgelig å publisere i det tidsskriftet som har det beste renomméet, og som gir forskeren den høyeste statusen og flest publiseringspoeng. Man undertegner kontrakt med utgiver, og gir dermed fra seg copyright til forlaget. Forskeren får ikke penger for dette, men er lønnet av institusjonen sin og/eller med forskningsmidler. Dermed sendes artikkel-

len ut til fagfelleevaluering, hvor resultatet blir vurdert av andre forskere. Disse får heller ingen godtgjøring fra tidsskriftet for sitt arbeid, men får lønn fra det offentlige. Til slutt må institusjonen som forskeren jobber for, kjøpe artikkelen tilbake fra tidsskriftet for å kunne lese den. Det offentlige betaler altså tre ganger for noe de selv har produsert. Det er dette Open Access kan gjøre noe med. Med Open Access beholder forskeren opphavsretten, men gir alle lesere alle rettigheter til å bruke den.

– Hva er det som ikke fungerer med det gamle systemet?

– Når institusjoner skal kjøpe tilbake rettighetene på artikler må de kjøpe i Big Deals, samme situasjon som med kabel-TV-selskapene. La oss si at jeg først og fremst vil ha NRK, men jeg vil også se Game of Thrones. Selv om jeg kanskje bare er interessert i tre kanaler, så må jeg kjøpe en pakke på 20. Samme pakke får man med forlagene. Vi må kanskje kjøpe leseadgang til 1000 tidsskrift, mens vi kun er interessert i 240.

– Hvorfor er det sånn?

– På grunn av monopol blant forlagene. Det er viktig å publisere for å vise hva du gjør, og det er den viktigste måten å kommunisere på for forskere. Det er umulig å skrive artikler uten å sitere det andre har gjort. I dag er det dessverre slik at forskningen er låst inne bak betalingsmurer, og den internasjonale forlagsverden har blitt sånn at tre internasjonale forlag har monopol og eier 40 prosent av de viktigste tidsskriftene.

– Men om ikke det offentlige skal betale for publisering av forskningsartikler, må forskeren betale selv for å publisere i Open Access-tidsskrift?

– Å utgi gode tidsskrifter koster penger. Open Access er ikke det samme som gratis selv om det er gratis å lese. Jeg tror det koster 2000 euro å publisere i biomedisinsk Open Access-tidsskrift. Summen betales på forhånd istedenfor gjennom institusjonenes tilbakekjøp av artikler. Disse pengene er det noen forskere som tror at de må betale av egen lomme, men som regel kan du søke penger fra publiseringsfond eller forskningsmidler. I tillegg er det oftest flere forskere på ett prosjekt som deler utgiftene. Det må tenkes mer rundt utviklingen av gode økonomi-modeller for hvordan dette skal gjøres. Vi må få inn markedsre-

gulerende mekanismer som kan jekke ned monopolene slik at de ikke blir for grådige om prisen.

«I dag er det dessverre slik at forskningen er låst inne bak betalingsmurer»



Nina Karlstrøm, seniorrådgiver i CRISin

– Hvorfor ikke publisere i Open Access?

– Alle ansatte tilsatt ved UiO plikter etter 1. januar 2012 å gjøre sitt beste for at avleverte vitenskapelige artikler kan gjøres tilgjengelig så snart som mulig via DUO. Jeg skjønner egentlig ikke hvorfor ikke flere forskere egen-arkiverer artiklene sine. De aller fleste forlagene gir forskerne lov til å gjøre dette. Jeg tror hele greia handler om et paradigmeskifte. Forskere må lære seg å stole på Open Access. Regjeringen støtter det, EU støtter det. Det er jo det beste alternativet.

universitas@universitas.no

Open Access

- Open Access innebærer at vitenskapelige artikler og publikasjoner tilgjengeliggjøres gratis på Internett. Flere og flere universiteter i verden støtter Open Access.
- Forfatteren av artikkelen beholder opphavsretten til publikasjonen, men gir brukere tillatelse til å benytte teksten vederlagsfritt.
- Universitetet i Oslo støtter Open Access og har som mål at forskningsresultater skal være åpent tilgjengelige for enkeltmennesker, offentlig sektor, næringslivet og det globale forskersamfunnet.

CRISin

- Stiftet 1. januar 2011
- Norges nasjonale forskningsdokumentasjonsystemet
- Har tre hovedoppgaver: Forvalte forskningsadministrasjonen, rapportere publikasjoner av forskningsartikler og ha ansvar for innkjøp av tidskriftsabonnementer og databaser til universitetene og høyskolene.
- CRISin er et åpent system hvor alle interesserte kan søke opp lett tilgjengelig informasjonen.

kulturredaktør: **Are W. Sandvik**
are.sandvik@universitas.no 415 22 929

reportasjeredaktør: **Astrid Karstensen**
a.j.karstensen@universitas.no 477 52 707

KULTUR

UKENS DIKT

av: Espen Borge

hylet fra en gorilla
vekker meg brått
jungelen er helt lik

stammen falt
der ute
jeg var hjemme

mormor elter
morfar drar
livet tiner

kritisk blikk
på alt som var
en gang nytt

sterk eim
av døde dyr
ligger under sola

krusete hår
på et nyfødt barn
hvorfor det

ingen tror at jeg
kan fingerhekle
det kan jeg

store, feite kråker
henger utenfor
er de døde

i skjegget bor
ingen mennesker
bortsett fra meg

seksiførste etasje
hva hvis
det begynner å brenne

løper du i skogen
du da
hvor skal du

live, laugh, love
kom igjen da
gå forbi
kremmerhuset

jeg ser deg ikke
litt til høyre
plask

faren din ringte
jeg tok den ute
han kommer ikke

godkjenn java
hvorfor det
jeg blir lei meg av java

det tar lang tid
å komme over
himalaya

“Det er vanskelig å sette ord på det man kan

Dårlig praksis: HF-student Vibeke Oseth Gustaven er snart ferdig med master i japansk, men har problemer med å finne seg relevant arbeid.

Humanister ved UiO sliter med å finne seg relevant arbeid. NTNU har suksess med praksisemne rettet mot HF-studenter.

HUMANISTPRAKSIS

tekst: Kristoffer Kaayne Kaalsaa

foto: Klaudia Lech

Det er et kjent faktum at mange humanister sliter med å finne seg relevant jobb etter endte studier i Norge. Studentene kan ta en mastergrad i et fag ved et humanistisk fakultet (HF), men ende opp med å jobbe i kassa på Kiwi.

Det gjør allerede masterstudent Vibeke Oseth Gustaven på deltid.

Hun er snart ferdig med sin master i japansk ved Universitetet i Oslo, men sliter med å få oversikt over relevante arbeidsmuligheter.

– Jeg vet ikke helt hva jeg skal bli når jeg blir «stor». Det er litt tilfeldig at jeg valgte japansk, forteller Gustavsen.

Usikker fremtid

Masterstudenten har vært på jobbsøkerkurs tilrettelagt for HF-studenter gjennom Karrieresenteret på UiO.

– De vil jo gjerne at studentene skal markedsføre seg selv. Det er nok sikkert HF-studenter veldig dårlig på. Det er vanskelig å sette ord på det man kan, sier hun.

Gustavsen tenkte ikke noe over framtidsutsiktene etter endte studier.

– Jeg hadde egentlig ikke noen plan. Men hvis alt går galt med jobbsøkingen etter ferdig master, så søker jeg

meg inn på kulturledelse ved Høyskolen i Oslo og Akershus. Det virker mer konkret enn opplegget til UiO, som henger litt etter, sier Gustavsen.

Humanister i praksis

I Trondheim har NTNU emnet Humanister i praksis (HiP), som skal sikre HF-masterstudenter tre ukers praksis i en bedrift, organisasjon eller offentlig etat.

De som bestemmer seg for å ta emnet må søke seg inn, og studentene har svært god erfaring med tilbudet, mener administrativ koordinator, Ingrid Kvam.

– Det er sentralt for fakultetet at studentene har mulighet til å etablere kontakt med arbeidslivet mens de studerer, og alle våre tilbakemeldinger tyder på at disse tilbudene har vært et riktig skritt på veien, sier Kvam.

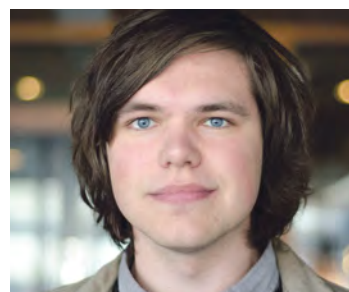
Opptaket omfatter blant annet intervju med søkerne, og skal ligne på en vanlig jobbsøknadsprosess.

– I tillegg legger vi opp til besøk med studentene underveis i praksisperioden, og daglig kontakt og veiledning av gruppene, sier Kvam.

Gustavsen mener det ville vært fint med et lignende praksisemne for Oslos HF-studenter.

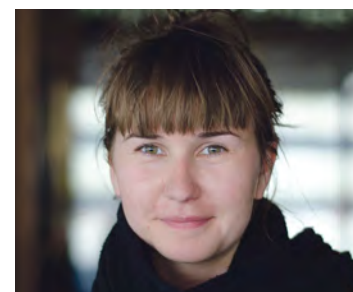
– Vi føler oss ikke klare for arbeidslivet uten noen som helst form for praksis. Bare én uke eller måned hadde hjulpet veldig mye for min egen del, kommenterer hun.

Hva tenker du om din jobbframid?

**Simen Strand-Pedersen (20)**

Allmenn litteraturvitenskap

Jeg tenker å bli forfatter eller lærer, men med bare bacheloren får jeg nok ingenting.

**Maria Drangeid (23)**

Nordisk språk

Tenker ikke så mye over det. Jeg studerer for å studere.



**HØGSKOLEN
I VESTFOLD**

Høgskolen i Vestfold tilbyr en rekke profesjons- og fagutdanninger på bachelor-, master- og ph.d-nivå. HiVe driver også forsknings- og oppdragsvirksomhet for næringsliv og offentlig forvaltning. HiVe har 4000 studenter, over 50 studietilbud og ca. 450 ansatte. 01.01.2014 fusjonerer vi med Høgskolen i Buskerud

DOCTORAL RESEARCH FELLOW

- PH.D-STIPENDIAT

The Faculty of Technology and Maritime Sciences, Department of Micro and Nano Systems Engineering at Vestfold University College (www.hive.no) is seeking applicants for a 3 year PhD Project on the characterization of silicon solar cell wafers which have been cut with diamond wire saws.

Ref nr. 13/13. Application deadline is 24.04.2013.

Fully advertised at www.hive.no/stilling

www.hive.no



Hun tror et praksisemne for HF-studenter ville hjelpet.

– Hva synes du om praksistilbudet på HF?

– Haha! Det tror jeg ikke eksisterer. Ikke for oss som går asiatiske og afrikanske studier, i hvert fall.

– Hadde hjulpet med praksisemne

Kommunikasjonsansvarlig ved Karrieresenteret, Gisle Hellsten, er enig i at det hadde hjulpet med et praksisemne for alle humanistene.

– Ja, absolutt. Jeg stiller meg svært positivt til et tettere samarbeid med fakultetene om et samlet praksisemne for blant annet HF og SV-fakultetene, sier Hellsten.

Ifølge Hellsten har studenter som engasjerer seg i studentforeninger en større fordel enn de uten noen slik erfaring. Det skyldes at arbeidsgivere ofte ser etter helhetlig kompetanse som består av utdanning, erfaring og personlige egenskaper.

– God overgang til arbeidslivet etter endt master handler ofte om å legge eggene i flere kurver; karakterer, foreningsaktivitet, politikk og deltidsjobber, mener Hellsten.

«Vi føler oss ikke klare for arbeidslivet»

Vibeke Oseth Gustavsen, masterstudent i japansk ved UiO.

Snevert tilbud

UiO har også praksistilbud for studenter på HF, fire på bachelornivå og ni på master, men emnene gjel-

der ikke alle HF-studentene.

Studiedekan Gro Bjørnerud Mo skryter av praksisordningen på HF, og mener det gir studentene et stort utbytte.

– Vi får positive resultater fra arbeidsgivere og studenter, sier Mo, og legger til at HF tilbyr masterstudenter å skrive masteroppgave gjennom vitenskapsbutikken.

Studiedekanen forteller imidlertid at HF ved UiO ligner mer på HF i Stockholm og København enn de andre humanistiske fakultetene rundt om i landet – på grunn av antall fag.

– Om vi skulle prioritert et praksisemne som hadde inkludert alle 70 fag på HF, så ville dette svekket kvaliteten på emnet. Det er også vanskeligere å ha et praksisemne for de som studerer de estetiske fagene, påpeker Mo.

kriskkk@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst: Kaja Storøsten
foto: Øystein Grønvold



■ HVEM: Sonia Huanca Vold (27)

■ STUDERTE: Journalistikk på Merkantil Institutt (MI)

■ NÅR: 2003–2004

■ AKTUELL MED: Min Mote-sjef på VG Nett

Edru moteblogger

Enhver som har vært inne på motebloggen Min mote på VG Nett har fått med seg at Sonia Huanca Vold velger antrekkene sine nøye. Hun er gjerne inspirert av et større motehus, og alltid pent sminket. Slik ankommer hun også – litt forturnet – smoothiebaren Joe and The Juice en fredagsformiddag. Hun bestiller en avokado og banan-smoothie fordi «alle på jobben snakket om den».

Vold var en av de heldige studentene. Hun har alltid hatt en klar idé om hva hun ville gjøre.

– Fra jeg var veldig liten visste jeg at jeg ville bli journalist. Jeg fikk jobb i lokalavisen, Haugesunds Avis, da jeg var 14 år. Der jobbet jeg som frilanser i fire år, sier 27-åringen.

første og den avsluttende festen på skolen.

– Jeg er ikke så veldig glad i festing, forteller Vold og fortsetter:

– I jobbsammenheng er jeg veldig nysgjerrig og glad i å møte nye mennesker, men privat er jeg mer usosial. Mingling og champagne-drikking er ikke det beste jeg vet, for å si det sånn. Mange i motebransjen deltar hyppig på pressevisninger og motevisninger, men heldigvis slipper jeg det.

Det var heller ikke champagne-drikking involvert da hun som journaliststudent møtte sin store kjærlighet på utestedet Dattera til Hagen på Grønland. Hun hadde nylig flyttet til området og drakk te da hun så den ti år eldre mannen for første gang. I dag er hun stolt over å fortelle at de er gift.

I det samme nabolaget fant Vold også andre studentfordeler:

– For å spare penger pleide jeg å kjøpe indisk saus til ti kroner til middag på en restaurant på Grønlandsleiret. Da hadde jeg råd til shopping.

Sommeren etter

det første året på MI fikk Vold sommerjobb i Dagbladets fredagsmagasin. I løpet av sommeren fikk hun tilbud om fast jobb i Dagbladet. Da var hun 19 år.

Hun sa ja og sluttet på studiene.

– Min største ambisjon var å bli featurejournalist. Da jeg var 20 fikk jeg min første forsidesak i Magasinet. Og jeg som trodde at jeg måtte vente til jeg var 40 år med å oppnå det. Det var ikke så vanskelig som jeg trodde.

Vold mener hun hadde hatt vanskeligheter med å være student i dag.

– Man blir jo vant til å tjene penger. Men hvis jeg måtte tilbake på skolen, ville jeg valgt freds- og konfliktstudier eller noe historierelatert.

kaja.storosten@universitas.no

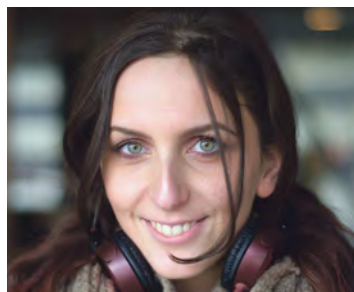
4 PÅ Plassen



Eirik Foss (25)

Nordisk litteratur og språk

Satser på å bli lærer, så jeg tenker at det blir greit å få meg jobb.



Anneli Paulsen (23)

Kinesisk språk

Tror ikke jeg får jobb om jeg bare tar kinesisk. Jeg må nok ta noe økonomi også.

Oslo kommune
Utdanningsetaten

– Vi glemmer ikke den gode læreren!

Er du:

- faglig sterk
- engasjert
- kontaktskapende

Osloskolen trenger deg!

Osloskolen

Jobb i Osloskolen: www.osloskolen.no



Smakfullt: Det enkle er ofte det beste – Anders Braathen tryller fram godsaker.

Rett på budsjett

Med utgangspunkt i studentbudsjett og norske dagligvarepriser har vi gitt Smalhans-kokk Anders Braathen tre kulinariske utfordringer.

tekst: **Maiken Alm** foto: **Helle Gannestad**

Sykepleierstudenten



Sunniva er 22 år. Lasse, som hun er stormforelsket i, kommer over på middag en sen aprilkveld, men etter forrige helgs byturer har Sunniva bare 70 kroner igjen på konto. Hvordan i huleste skal hun klare å diske opp en middag som kan imponere Lasse, for bare 70 spenn?

– Siden det er romantikk inne i bildet, kan det være hyggelig å servere noe som ikke ser ut som det kommer ferdigpakka. Lasse vil helt sikkert sette pris på en skikkelig innsats. Det er også et poeng at maten ikke gjør en stappmett, ettersom paret sikkert ønsker å fortsette kvelden etter at middagen er fortært, smiler Braathen lurt.

Salat med panert svinekjøtt 2 personer (66 kr)

- 1 nakkekotelett av svin
- 1 egg
- 1 salathode
- 3 poteter
- 1 sitron
- 2 tørre brødkiver
- litt hvetemel
- salt
- pepper

1. Kok potetene møre og la de avkjøles.
2. Separer kjøttet og bein og del nakkekoteletten i tynne strimler. Rasp brødkivene ved å putte dem i en plastpose og bank dem til smuler med et tungt redskap. Rull kjøttstrimlene i mel og dypp dem deretter i sammenvispet egg og til slutt i brødsmulene.
3. Stek de panerte kjøttstrimlene i litt olje eller smør, på hver side i 5 minutter.
4. Del potetene i terninger og bland dem inn i salaten. Strø svinekjøttet på toppen og drypp litt sitronsaft over før servering.

Informatikkstudenten

Sindre sitter og programmerer hele dagen. Når han kommer hjem er han sliten, og steker seg som regel en pizza Grandiosa. En ettermiddag i mars, dagen før stipendet har kommet inn på bok, er Sindre lei pizza og ferdigmat, men har bare 35 kroner på konto. Hva kan han lage selv?

– Her ser jeg for meg en person som ønsker å få i seg mat relativt raskt. Jeg anbefaler å lage grøt med en ny vri – byggrynsgrøt med bacon og nøtter, sier Braathen.

Han legger til at grynene må legges i vann dagen i forveien, men det vil fungere fint hvis Sindre planlegger litt på forhånd. Ved akutt behov kan han godt bruke havregryn.



Byggrynsgrøt med sprøtt tilbehør 1 person (20 kr)

- 1 dl byggryn eller havregryn
- 2 dl vann
- 1 liten løk
- 2 skiver hamburgerrygg
- 2 sjampinjonger
- salt
- pepper

1. Bløtlegg byggrynene over natten. Finhakk løk og fres i en stekepanne. Hell over vann og byggryn og la det koke i ca 35 min. Sett ovnen på 225 grader. Krydre hamburgerryggen med salt og pepper og stek påleggskivene til de blir sprø.
2. Slå vannet av grynene og hell i en dyp tallerken. Strø strimler av skinke og finhakket persille over.

Ingeniørstudenten

Anne-Lise har gjennom seminargruppa fått to nye venner, Sverre og Kathrine. Anne-Lise skal lage middag til dem, og får en sms om at Kathrine er vegetarianer. Panikk! Hun har ikke peiling på veggismat og har bare 60 kroner. Hva kan Anne-Lise lage?

– Her anbefaler jeg at man tar seg en tur til en grønnsaksforretning og sjekker ut hva de har. Asia og Midtøsten er kjent for å ha mange spennende grønnsaksretter, så jeg ville prøvd å lage noe med orientalsk vri. Mitt beste tips er falafel, tzatziki og baba ganoush, sier Braathen.

Falafel 3 personer (30 kr)

- 2 bokser kikerter
- salt
- pepper
- 1 hvitløksfedd
- 1 ss mel
- 1 ts kummin

1. Hell vannet av kikertene og la dem tørke i noen minutter.
2. Bland alle ingrediensene sammen for hånd eller i en hurtigmikser.
3. Når de smaker godt formes de til små baller som stekes i panne med litt olje.



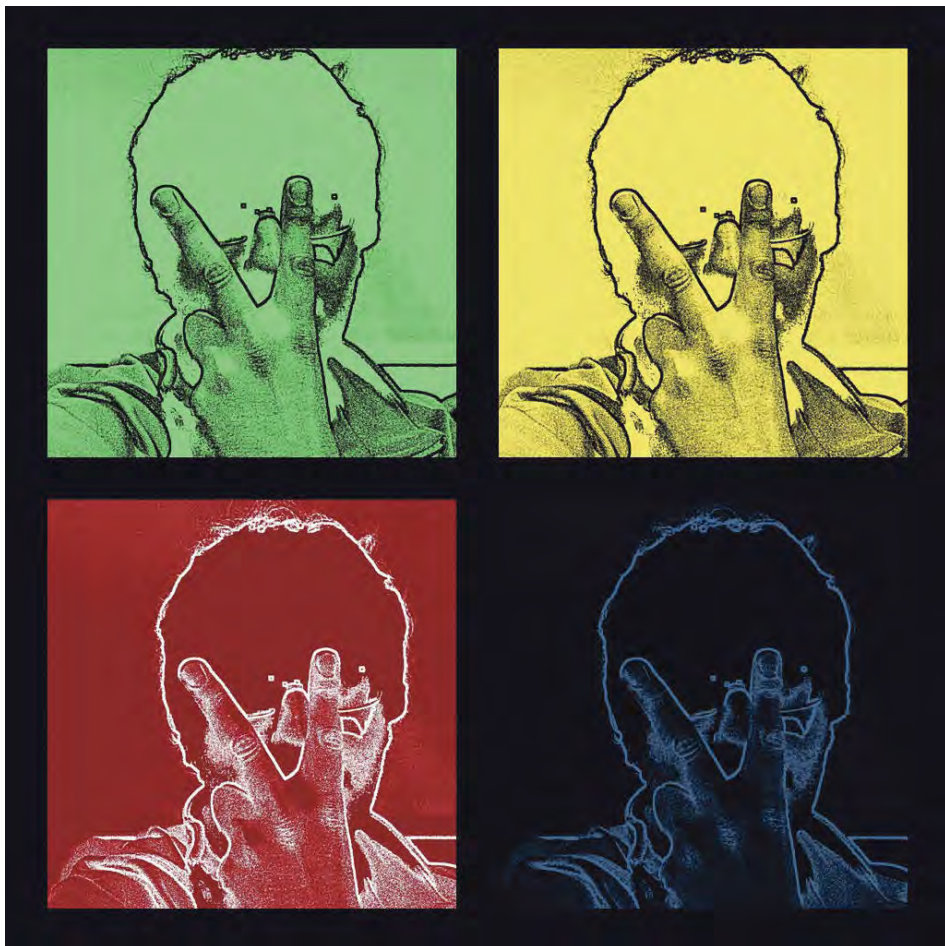
Rask tzatziki 3 personer (31 kr)

- 1 beger matyoghurt eller tyrkisk yoghurt
- 1 hvitløksfedd
- 1 agurk
- salt
- pepper

1. Agurken deles i små terninger og blandes i yoghurten.
2. Finhakk hvitløken og rør inn.
3. Smak til med salt og pepper.



Dette skjer på Det Norske Studentersamfund



Bilde: Harminder Dhesi, CC

Storsalen / Onsdag 10. april / 19.00

Onsdagsdebatten: **Eyeless in Gaza: The War of Perspectives**

Konflikten mellom Israel og Palestina foregår vel så mye i mediene som på slagmarken. Hver side har sin måte å fremstille seg selv og konflikten på, og blant tilskuerne i resten av verden råder uenigheten. Ulike perspektiver kjemper om definisjonsmakten; vinneren blir opphøyd til Historie.

Et perspektiv gjør Israel til den vestlige verdens utpost; det eneste liberale demokratiet i et hav av arabiske totalitære regimer. Et annet gjør Israel til en utbytter og undertrykker av et uskyldig folk, som med overlegen militærmakt tramper både på palestinerne og Folkeretten. De fleste øvrige perspektiver ligger et sted midt i mellom, men de er vel så varierte og polarisende.

Det Norske Studentersamfunds Kulturutvalg ønsker å adressere og utfordre disse perspektivene, og inviterer derfor til en debatt om Israels selvforståelse. Vi spør: Hvilket selvbilde har Israel? Hvordan forstår de sin rolle i verden generelt og Midtøsten spesielt? Hvordan opplever de verdenssamfunnets reaksjoner på politikken de fører? Hvordan forstår de den konflikten de per i dag befinner seg i?

Ambassadør **Naim Araidi** ved den israelske ambassaden vil fremlegge sin versjon av Israels selvforståelse, og vil bli imøtegått av synspunktene og erfaringene til **Jan Egeland**, fredsforsker og nåværende Europa-direktør ved Human Rights Watch.

Møt opp med perspektivene i baklommen, så får dere bestemme dere om dere lar dem ligge igjen på vei ut.



Onsdag 10. apr

19.00 Film: Fritt vilt (2006) og Fritt vilt 2 (2008) Q&A med Roar Uthaug og Ingrid Bolsø Berdal! Lillesalen

19.00 Debatt: Eyeless in Gaza: The War of Perspectives Storsalen

Torsdag 11. apr

20.00 Frode Grytten. Biblioteket.

20.00 Konsert: Bits Between + supp.: Oslo Faenskap + Exploding Head Syndrome. Klubbscenen.

21.00 Konsert: Festival i Annen Etasje BokCaféen

21.00 Film: Videodrome (1982) Lillesalen

22.00 Torsdags-jam. Bokcaféen.

Fredag 12. apr

19.00 Musikk, rytme og bevegelse. Biblioteket.

20.00 Konsert: Knyst! + Operasjon Hegge. Klubbscenen.

Mandag 15. apr

19.00 Film Noir. Biblioteket.

19.00 Film: Mørke sjeler. Lillesalen.

Tirsdag 16. apr

19.00 Mørkeromstirsdag. Mørkerommet.

19.00 Film: Gia (1998)

20.00 Tirsdagsquiz. Biblioteket.



Åpningstider

Bokcafeen:

Man	18.30-23.00	Fre	18.30-03.00
Tirs-Tors	18.30-24.00	Lør	21.00-03.00

Glassbaren:

Man - Tors	11.00 - 01.00	Lør	16.00 - 03.00
Fred	11.00 - 03.00		



DET NORSKE STUDENTERSAMFUND



UiO : Universitetet i Oslo

akademika

anmelderredaktør: **Eivind Eide Skauffjord**
eivines@universitas.no 990 45 537

ANMELDELSER

Ordknapp tragedie

Far Hallvard og tenåringsdatter Agnes får livet sitt snudd på hodet når mor Sara blir kraftig hjerne-skadet etter en bilulykke. Hun mister alle kropps-funksjoner og lager kun noen uforståelige lyder. Agnes og Hallvard forsøker å pleie Sara hjemme, men det kjølige far-datter-forholdet skaper et dårlig samarbeidsklima.

Linn Rottem gjør en solid debut med *Forestillinger om et hjem*, som skildrer konsekvensene av å la en verkebyll vokse for lenge før den stikkes hull på. Rottem hopper tilbake i tid og gir oss innblikk i det tilsynelatende normale og lykkelige familielivet, da Sara ikke var fullstendig grønnsak. Disse minnene til far og datter viser seg etter hvert å være «vrangforestillinger om et hjem», som var falleferdig allerede før ulykken.

Historien fortelles fra begges perspektiv, og Rottem skildrer kaoset av følelser i boka med få ord. Hun får fram en troverdig kontrast mellom far og datters



BOK

Forestillinger om et hjem

Av: **Linn Rottem**

Forlag: **Aschehoug**

syn på verden. Bruken av avsnitt fra Ibsens *Fruen fra havet*, et skuespill om en kvinne som føler seg fanget i ekteskapet, er en fin effekt som forsterker leserens inntrykk av Saras karakter. Språket er derimot ikke like spennende. Det virker som en trend at bøker om vanskelige, alvorlige temaer i vår tid skal føres med minimalistisk penn. Det er visst ikke kult å utbrodere følelsene sine lenger, med mindre det handler om sex. Et litt mer karakteristisk språk er krydderet som mangler i Rottems bok.

Historien pirrer likevel nysgjerrigheten nok til at man vil lese den ferdig, og boken er lettlest på tross av en alvorstung handling. En bok som setter tankene i sving er også en fin avkobling fra hverdagen.

Kjersti Ruud Salomonsen
k.r.salomonsen@universitas.no

Spretten ørkenblues

Når tuareg-artisten Bombino fra Niger syn-ger alle sangene sine på Tamasheq-språket er det naturligvis vanske-lig for en nordmann å forstå det tekstlige. Ørkenbluesen han

spiller er derimot et språk som forstås på tvers av kontinenter, det være seg i Mojaveørkenen i USA eller i Sahara i Afrika.

Sjangerens grenseoverskri-dende kvaliteter er tydelige når stjerneprodusent Dan Auerbach fra The Black Keys er med på laget. Samarbeidet framstår som en svært vellykka blanding av tradisjonelle nordafrikanske folkemusikkelementer, med kraftfull amerikansk innspil-lingsteknikk og instrumente-ring. *Nomad* har et tydelig elgi-tardrevet lydbilde, med subtile hint av steel-gitar og orgel i flere av låtene. Gode gamle blues/ western-elementer der, altså. Rytmisk er lydbildet mer uvant. Innslag av congas kombinert med tradisjonelle trommer gir en spenstig rytmikk. Litt mer afrobeat, om du vil.

Bombinos gitarspill har et tydelig særpreg. Gitarriffene



PLATE

Nomad

Av: **Bombino**

Plateselskap: **None-such Records**

spreller lekende over relativt velkjente akkordprogresjo-ner, og er med på å gi plata en svevende letthet som er få bluesplater forunt. Gitarspil-lets lekenhet speiles av vokalen som snor seg rundt i lydbildet langs arabiske skalaer. Tenk Eric Clapton på sitt mest bluesete møter Cheb Khaled. Åpningssporet «Amidinine» er platas beste låt, men «Her Tenere» må også trekkes fram som en fengende og til og med dansbar låt.

Bombino har lenge vært en lokal musikkstorhet i Sahara. Nå kan blueselskere i verdens as-faltørkener glede seg over at en svært spennende artist får sitt internasjonale gjennombrudd. Første mulighet for nordmenn blir når han gjester Cosmopolite senere denne måneden.

Axel Geard Nygaard
axelgn@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Das Kapital
10.30: For Brukeren
11.00: Studentnyheter
11.03: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: The O & Jo Show

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Vitenskapskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk (R)
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter

09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: TBP
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
11.30: Tanketog
12.00: Tanketog
19.00: Kveggpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Støyfoten

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost

09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: DFS

Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

RADIO NOVA

19.00: Nova Nedstrippa
20.00: Goodshit
21.00: Magic Beat
21.30: Nova Amor
22.00: Musikk, Dans og Drama
24.00: XO Hiphop

Søndag

01.00: Novanatt
07.00: DFS (R)
08.00: Grenseløst (R)
08.30: Vitenskapskapet (R)
09.00: Opplysningen 99.3 (R)
10.00: Du Skulle Ha Vært Der
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk



Dominerer: Saksofonist Jørgen Munkeby bærer hele konserten med sin tilstedeværende sceneopptreden.

Jazz i veikrysset

En blank saksofon, et stille lokale og en vibrerende musikkopplevelse.

KONSERT

Chrome Hill

Releasekonsert

Scene: **Crossroad**

Tid: **4. april**

Chrome Hills fjerde album *Country of Lost Borders* ur-framføres for offentligheten i kveld. Saksofonist Jørgen Munkeby drar til så det runger, akkompagnert av trommis Torstein Lofthus, gitarist Asbjørn Lerheim og kontrabassist Roger Arntzen. Du har hørt dem før, i Shining, i Elephant9, i Ballrogg. Det er dyktige og godt vante musikere vi snakker om. I Chrome Hill satses det mer på jazz-uttrykket enn for eksempel i Shining, men rocke-musikken er samtidig tyngre til stede enn i Jaga Jazzist.

Bandet henter sin inspirasjon fra blues, jazz og americana og blander det smekkert med et tyngre uttrykk fra klassisk rock. Det er mystisk og det er spennende. Det er en dans mellom jazzens verden dratt i gang av saksofonen og kontrabassen, mot rocke-uttrykket fra gitaren og trommene. Det henger på greip, og det er en fryd for ørene å høre to goder fra musikkverdenen i samspill.

Crossroad er dessverre bare halvfullt, men stemningen er likevel god. Belysningen er dunkel og øl-glassene mange. Scenen er liten, og uheldigvis har publikum valgt å stå langt bak. Bandet spiller godt, men har dårlig kontakt med tilhørerne. Munkeby sørger likevel for å holde trøkket oppe. Han bærer mye av konserten på egne skuldre og tar alles oppmerksomhet når han løfter saksofonen over hodet og spiller så det vibrerer i veggene. Det skulle vært flere solo-opptredener fra de andre gutta, som ender opp som skygger bak Munkeby.

Det er god variasjon i tempoet mellom de få sangene som spilles i løpet av den timeslange konserten. «Found in Translation», «Moon Fog» og «Country of Lost Borders» er høydepunkter. Mu-sikken er upåklagelig, men scenevante som disse gutta må være, savner jeg litt mer trøkk og iver fra deres side. Dette er nok ikke musikken som får deg til å kaste deg ut på dansegulvet og uheldigvis blir det ikke gjort et godt nok forsøk på å inspirere publikum til å la seg rive med.

Selve musikken er en godteskål for øret. Selv om kveldens forestilling ikke var av det mest intense, så er musikken forferdelig spennende og en fryd å lytte til. Og det er jo faktisk det aller viktigste.

Thea Storøy Elnan
theasel@universitas.no



Espen & Are
Hvor: **Latter, Aker Brygge**
Når: **10. april – 25. mai**

Håkon Sukuvara, uttegner

UKAS ANBEFALING

Språk og forviklinger

Det norske språket kan være vanskelig for utenforstående, men jaggu kan det være forvirrende for de som er vokst opp med det og. Espen Beranek Holm og Are Kalvø tar opp temaer vi kjenner fra norsktimene på ungdomsskolen, og setter språket i et nytt perspektiv. Norskkurs, visesangere og politikersjargong er bakgrunn

for vitser og sanger som både får deg til å le og sitte igjen med et nytt syn på språket vårt. Og endelig stiller noen spørsmålet vi alle har tenkt: Hvorfor bor egentlig folk der ingen skulle tru at nokon kunne bu? Perfekt for deg som trenger inspirasjon til eksamensformuleringer, eller eventuelt bare en god latter.



Torsdags-jam
Hvem: **Jazzlinja**

Hvor: **Bokcaféen, Chateau Neuf**

Når: **11. april Kl 21: 30**

Kristoffer Kaayne Kaalsaa, journalist

UKAS ADVARSEL

Musikk eller makkverk

«Er det instrumenter som blir stemt, eller har de faktisk begynt å spille?», er noe man kommer til å spørre seg selv. Jazzlinja kan så mye om musikk at det er kjedelig for dem å spille noe som i det hele tatt kan ligne. Å kalle det «jazz» blir nok derfor en kraftig underdrivelse. Publikum kan forvente å se instrumentene bli brukt som noe

annet enn det de er til. Gitarer slept langs scenegulvet som døde bikkjer, trommeskinn brukt som asjetter, og en saksofon effektivt anvendt som et pissoar.
Om du ikke liker, mildt sagt, utfordrende musikk, så kan du holde deg langt unna dette. Det er heller ikke rart å forstå at arrangementet er gratis.

Motorveien



PLATE

Still Life With Eggplant

Av: **Motorpsycho**

Plateselskap: **Rune Grammofon**

So the wheel has turned again, and we're left here at the end, of something that was bigger than us all.

All den tid det er fullt mulig de ikke synger om seg selv, er det likevel fristende å tolke Motorpsycho som lett megalomane på avslutningslåten «The Afterglow». Og om du skulle gjøre det, om du skulle tenke at nå, endelig, har disse plagsomt korrekte, middelaldrende musikerne omsider gått i baret, endelig har de gitt seg hen til det selv gode, til det konforme, til det navlebeskuende... ja, så har de ikke rett til det, da?

For med et par titalls plateutgivelser under beltet, flere av dem opplest og vedtatt som generasjons- og sjangerdefinerende – og, kanskje viktigere, ingen av dem opplest og vedtatt som flau forsøk på noe de ikke makter – har Motorpsycho for en god stund siden passert grensen til å være det norske bandet det er minst meningsløst å omtale som landets beste. Det virker komplett umulig for dem å lage noe ræl.

Noe som gjerne blir trukket fram som suksessfaktoren til de to små geniene er deres evne til stadig å fornye seg. Det har de droppet på *Still Life With Eggplant*. I stedet har de hentet inn Reine Fiske fra Dungen, spilt inn sitt første al-

bum med to gitarister siden midten av 90-tallet – og lagt til rette for å gjenskape noe av magien fra *Timothy's Monster* og *Blissard*.

Til denne albuminnspillingen ønsket bandet i utgangspunktet å gjøre et knippe «korte og konsise» låter, og da er det vel lite annet enn selvfølgelig at det er den sytten minutter lange «Ratcatcher» – hvor gitarene får dominere – som ender opp som det tydeligste eksempel på gammel storhet.

Det er altså lite eksperimentelt ved dette, men det føles mer som et pust i bakken enn som et stagnert band – spesielt for de av oss som liker dem best når de nærmer seg progen heller enn jazzen (eller operaen, for den saks skyld).

For joda. Allerede på åpningslåten, «Hell, Part 1–3», tar det bare to og et halvt sekund med feedback før det dronete riffet sitter der det skal – og et par taktskifter senere føles det helt berettiget når Snah og Sæther, i kor, synger: *If you think it's magic, don't let me change your mind*.

Og derfra er *Still Life With Eggplant* ganske så deilig nostalgisk, og bunnsolid, hele veien inn.

Øyvind Gallefoss
oyvind.gallefoss@universitas.no

Barnslig moro

KONSERT

...And You Will Know Us by the Trail of Dead

Scene: **John Dee**

Tid: **Torsdag 4. april**

Det er vanskelig å ikke tenke på to ivrige skrikerunger når den kreative kjernen i det alternative rockebandet...And You Will Know Us by the Trail of Dead, Jason Reece og Conrad Keely, kliner til på scena. De vil musikken med hele kroppen, og har store smil klistra over ansiktet mens de presser vokallyd ut av hese punkrockhalser. Forskjellen mellom skrikerungene og bandet er at vi som regel ber ungene innstendig om å holde kjeft, mens gutta i Trail of Dead leverer en pakke med energi, satire og oppriktighet som vi gjerne åpner opp øra for.

Det verserer allerede mange rockemyter om Trail of Deads livekonserter. Beinharde moshpitter og en tendens til å totalødelegge utstyret, har gitt bandet et hardere live-rykte enn musikken på platene skulle tilsi. Visst har musikken snev av hardcore, men også mange rolige støyrock- og kunstrocks-partier. Avbrekkene i musikken hvor volum og tempo dras ned gir en god dynamikk, og gjør det enda fetere når de trykker til med full kraft igjen.

Også denne kvelden lever gutta opp til de utenommusikalske forventningene. Cirka halvveis inn i konserten stuper Reece ut blant publikum og dytter opp til bråk i moshpitten, mens han kaster øl rundt seg. Like etter svever Keely rundt liggende på publikums armer – hele tiden med et stort glis om munnen.

Det er få som matcher tilstedeværelsen til det for anledningen fire mann store bandet fra Austin, Texas. Da ses det gjennom fingrene med at bassisten Autry Fulbright blir så full at han faller ut av et par låter, eller at stemmene til Reece og Keely ikke holder hele veien ut. Man stikker ikke på Trail of Dead for å høre Sissel Kyrkjebø synge reint og pent – man stikker for indierocklåter servert med en opp-i-trynet ærlighet servert av karer som elsker å spille dem. Det fikk vi torsdag.

Are W. Sandvik
arews@universitas.no

KULTURKALENDER

onsdag 10. april

Teater: Påbyggingsåret har fått en utfordring: de skal, sammen med Suze Milius, skape et scenisk univers basert på kroppsspråk i forestillingen *DONDER/TORDEN*. Vanligvis forventes en form for tekst i en teaterforestilling. Forestillingen har som utgangspunkt at en gruppe individer møtes på et offentlig sted. Hvordan påvirkes de av hverandres tilstedeværelse? Studentene bruker sin kroppslighet som utgangspunkt for å forske på disse fenomenene.
KHiO, scene 3, Scenekunstbygget, Fossveien 24. Kl. 18.00

torsdag 11. april

Foredrag: Kampen for stemmerett for kvinner handler om kvinners rett til å være med å påvirke beslutninger som har betydning for deres liv og samfunnets utvikling. Samtidig vet vi at de demokratiske rettighetene som ble vunnet i 1913, ikke ga kvinner umiddelbar tilgang til de maktinstitusjonene som former politiken. Med utgangspunkt i utstillingen «Finstemte kvinnfolk», vil Thomas Walle ved Norsk folkemuseum og Tone Brekke ved Senter for tverrfaglig kjønnsforskning ta for seg hvordan endringer i makt og selvråderett ikke nødvendigvis skjer parallelt og i samsvar med endringer i formelle rettigheter.
Norsk folkemuseum, Bygdøy. Kl. 16.30

fredag 12. april

Lunsj med kultur: Lillehammerjenta Andrea Dahle har sammenhengende vært listet i nesten ett år på Nr1 p3 med singlene «Play For Me» og «Seeds», og hun har oppnådd stor oppmerksomhet for sin særegne stemme, fengende låter, og ikke minst sin slående scenekarisma. Sjangermessig ligger hun nær Kate Bush, Neil Young, Moody Blues og Dolly Parton med en touch av Motown.
Campus Blindern, Georg Sverdrups hus, vestibyen. Kl. 12.15 – 12.45

Konsert og foredrag: Det er vår, og det er sol, og det er fredag – og kulturell ukeslutt på Høgskolen i Oslo og Akershus. Det månedlige arrangementet Sans og samling byr på samtale mellom Atle Næss og Knut Oterholm om førstnevntes historiske roman om Paulus. Deretter spiller Kim Andre Rysstad og Trym Bjønnens folkemusikk med innslag av amerikansk folk og pop. Rysstad er sanger og kveder fra Setesdal og regnes av mange som en av Norges beste mannlige sangstemmer. Åpent for alle interesserte!
HIOA, personalkantina, P35. Kl. 14.00

lørdag 13. april

Festival: I løpet av 2 festivaldager, 12. og 13.april, kan du gå på 14 konserter med framtidens jazzmusikere. Velkommen til konsertmaraton. Serendip er Musikkhøgskolens jazzfestival. Du kan høre rene studentband, lærere og sammensatte band med profesjonelle musikere og samarbeidspartnere. På lørdagen blir det konsertmaraton med

8 band fordelt på 3 scener, blant andre Amurimuri, Monkey Plot, Fred Frith og In The Country.
NMH, Foajeen/Levinsalen/Backstage. Kl. 17.00 – 22.00. Pris: 50/150 (stud./ikke stud.)

søndag 14. april

Foredrag: Rekker vi å redde vikingskatten? Mange av de enestående gjenstandene fra Osebergfunnet brytes ned innenfra på grunn av de konserveringsmetodene som ble benyttet for 100 år siden. Det er en kamp mot klokka å få reddet dem. Forskningsprosjektet Saving Oseberg har som mål å stanse nedbrytningen og styrke gjenstandene så de kan bevares for framtiden. Mot forskerne som arbeider med å bevare Osebergfunnet. Hvordan jobber de for å redde vikingskatten? Ved professor Jan Bill.
Vikingskiphuset, Huk Aveny 35, Bygdøy. Kl. 13.00

Konsert: Noen av landets fremste klassiske musikere stiller velvillig opp for en viktig sak, blant andre Eldbjørg Hemsing, Gjøril Songvoll, Trond Halstein Moe og Grieg Trio. Alle inntekter i konserten går uavkortet til bygging av en sårt tiltrengt barneby i Malawi, et land hvor barnedeligheten er enorm. La våren komme med høyt skattet musikk, fremført av høyt elskede musikere. Dette er en konsert du vil få med deg.
Frogner kirke, Bygdøy Allé 36. Kl. 19.00 – 20.30. Pris: 300

mandag 15. april

Upopulær aften: Film noir er en epoke innenfor Hollywoodfilmen som hadde sin storhetstid på 1940-tallet med filmer som *The Maltese Falcon* (1941), *Double Indemnity* (1944) og *Out of the Past* (1947). Film noir-epoken er kjent for en særegen dunkel lyssetting, historier om detektiver, kriminelle og farlige kvinner. Stilen hadde sine røtter i tysk ekspresjonistisk film fra 1920-tallet. Fredrik Wandrup er journalist i Dagbladet og forfatter. Han gjester Upopulær aften for å gi en innføring i epoken.
Chateau Neuf, Biblioteket. Kl. 19.00

tirsdag 16. april

Seminar: Hvem tjener på Afrikas økonomiske vekst? Det hevdes at syv av verdens raskest voksende økonomier ligger i Afrika, at middelklassen vokser raskt, og at mulighetene for avkastning for investorer og internasjonalt næringsliv er enorme. Det er imidlertid økende bekymring for at den økonomiske veksten ikke kommer de fattigste til gode. Hvem profiterer egentlig på den økonomiske veksten? Norwegian-African Business Association, Norsk folkehjelp, UD og Fellesrådet for Afrika stiller opp til diskusjon.
Campus Blindern, Eilert Sundts hus, auditorium 7. Kl. 17.15 – 19.00

